

Olandija mažins karo jėgas

Komunistai apleidžia Workers partiją

Vokietijos prof. sąjun. siūnia Amerikon tyrinėjimo komisiją

Olandija mažins savo karines jėgas

HAAGA, rugs. 15. — Atidarydama naują Olandijos parlamento sesiją, karalienė Vilhelmina savo kalboje iš sosto pareiškė, kad Tautų Sąjunga siekiantis visuotinio ginklavimos apribojimo, Holandija umai darysianti žingsnių laipsniškai mažinti savo karo jėgas, pasilaikydama tik tiek, kiek šiuo laikotarpiu tarptautinėje situacijoje būtina reikės. Jau esą svarstomas sumanymas įsteigti krašto apsaugos departamentą rūpintis kariuomenės ir laivyno reikalais, kiek jie liečia kolonijų departamentą.

Valstybių komisija Sanhajaui riaušems tirti

PEKINAS, Kinai, rugs. 15. — Olandijos ministeris Oudenjikas kaip diplomato korpuso dekanas, šiandien formaliai pranešė Kinų užsienio ministerijai, kad Britanija, Amerika ir Japonija jau paskyrusios narius komisijai šaudymams Sanhajaui ištirti, pareikšdamos kartu vilties, kad Kinai paskirs savo juristą su ta komisija bendradarbiauti.

[Telegrama iš Sanhajaui vakar buvo pranešus, kad Kinų valdžia visai atsisako tokią valstybių komisiją pripažinti, žiūrėdama į ją kaip į Britų skyrmą Sanhajaui municipalinei administracijai išsteigti.]

Vokietija kviečiama saugumo konferencijon

BERLINAS, rugs. 15. — Francijos ambasadorius de Margerie šiandien iškviė Vokietijos užsienio reikalų ministeriui, Stresmannui, santarvinių pakvietimą dalyvauti saugumo pakto konferencijon.

Amsterdamo miesto 605 metų sukaktuvės

HAAGA, Olandija, rugs. 15. — Amsterdamo miestas vakar šventė savo 605 metų sukaktuvės. Suruoštos dėl tos priežasties iškilmės dalyvavo Olandijos karalienė, diplomatiniai ir valdžios atstovai, taip pat daug kitų Olandijos miestų atstovų.

Du asmens žuvo gaisre, du kiti sužeisti

MOUNT VERNON, Ohio, r. 15. — Praeitą naktį čia sudėgė Knox Oil kompanijos įstaiiga. Gaisre du asmens žuvo, kiti du buvo pavojingai apdeginti. Materialiai nuostoliai siekia apie 100 tūkstančių dolerių.

Vokiečių komunistai apleidžia "Workers party"

NEW YORKAS, rugs. 15. — Amerikos vokiečių komunistai emė urmu trauktis iš komunistų taip vadinamosios "Workers party" — darbininkų partijos. Andais iš jos pasitraukė dvi vokiečių komunistų kuopos, protestuodamos dėl pašalinimo iš Workers partijos Ludvigo Lore, vyriausio vokiečių komunistų federacijos vado, komunistų laikraščio Volkszeitung redaktoriaus ir Workers partijos centralinio komiteto nario. Dabar vokiečių komunistų laikraštis praneša, kad dar viena kuopa, būtent Bronx'o vokiečių komunistų federacijos kuopa pasitraukė iš Workers partijos. Nutarimas pasitraukti iš Workers partijos buvo priimtas vienbalsiai specialiam kuopos susirinkime, kurs buvo suauktas pastarosios komunistų Workers partijos konvencijos tarimams apsvartyti.

Kaip girdėt, kitos vokiečių komunistų kuopos ruošiasi taip pat trauktis iš Workers partijos, taip kad neužilgo veikiausia iš jos pasitrauks visa vokiečių komunistų federacija.

Palestinos laivų kompanija resyverio rankose

NEW YORKAS, rugs. 15. — Žydų laivų bendrovė, taip vadinama American-Palestine Line, kurią buvo sionistai įsteigę, ir kuria žydai taip didžiavosi, atsidūrė jau resyverio rankose. Ją apskundė kaž-koks Morris Feldman del 3,000 dolerių. Kompanijos turtas paduodamas kaip 1,000,000 dolerių, o skolos — 300,000 dolerių. Skundžias reikalauja, kad kompanija būtų perorganizuota.

Kompanija kol kas teturėjo vieną laivą, Prezident Arthur, kurs plaukioja tarp New Yorko ir Palestinos.

Cholera Japonijoje

TOKIO, Japonija, rugs. 15. — Choleros epidemija vis labiau plečiasi, ypačiai Jokohamoje ir Tokioje. Pastaruojuose miestuose ta liga beveik kas metai pasireiškia, bet iki šiol ji paprastai būdavo sustabdoma ankščiau, ne kaip priimdavo epidemijos pobūdį.

Šeši kaliniai, išsilaužę iš kalėjimo, pabėgo

SETTLE, Wash., rugs. 15. — Išsilaužę iš King kauntės kalėjimo šandien pabėgo šeši kaliniai, tarp jų vienas pasirokėtas už žmogžudybę, trys už bankų plėšimą. Ištrūkę jie pabėgo kalėjimo daktaro automobiliu.

[Pacifi and Atlantic Photo]

SESIASDEŠIMT VALANDŲ BE MIEGO. — Aštuoni George Washington universiteto studentai ir studentės, kurie per šešiasdešimt valandų išbuvo be miego, tam, kad mokslininkai galėtų ištirti, kaip atsliepa į žmogų stoka miego. Tie studentai ir studentės visą laiką buvo kuo nors užsiėmę: skaitė, žaidė, šoko, važinėjo autais, valgė, tik nemiegojo, ir visą laiką buvo observuojami. Po 60 valandų nemigos jie buvo tik "truputį pavargę," bet šiaip jautėsi visai gerai, ir ne tik fiziškai nesumenkėjo, bet vienas "boisų" dar vieną svarą riango. Tyrinėtojai sprendžia, kad nedamegojimas žmogui, jei tik jis pavalgo kaip reikiant, toli nekenkia jam tiek, kiek nedavalgymas, arba aplamai blogas maistas.

Vokietijos darbininkų vadai vyksta Amerikon

Nori ištirti, del ko Amerikos darbininkai gauna didesnes algas negu Vokietijos

BERLINAS, Vokietija, rugs. 15. — Vokietijos profesinių sąjungų susivienijimas nutarė pasiųsti į Jungtines Valstijas specialią komisiją, kurios uždavinys bus ištirti priežastis, kodėl Amerikos darbininkai gauna daug didesnes algas, ne kaip Vokietijos darbininkai.

Profesinių sąjungų komisija išvyks į Ameriką ketvirtadienį, rugsėjo 17, garlaiviu Columbus. Komisija susideda iš penkiolikos narių: dviejų prof. sąjungų susivienijimo viršininkų, dviejų kasyklų darbininkų, dviejų geležkelių, vieno ne geležkelio transporto darbininkų sąjungos atstovo, vieno smulkių samdytojų atstovo, vieno rubsiuvių sąjungos nario, vieno organizuotų valdininkų atstovo, vieno maisto darbininkų atstovo, vieno gėrimų gamybos darbininkų atstovo ir pirmo vokiečių darbininkų banko direktoriaus.

Komisija stengsis ištirti klausimą, del kurio ekonomistai per pastaruosius dvejus metus suka sau galvas ir nepajęgia ištirti, butent: Kodel, nors Amerikoje darbininkams mokama tris kartus didesnės algos, ne kad Vokietijoje, Amerikos prekės gali būt gaminamos ir pardudamos beveik tókiomis pat kainomis, kaip kad Vokietijoje.

Vokietijos fabrikininkai sako, kad jie savo prekes parduoda beveik be pelno, o todėl negali nė didesnių algų mokėti darbininkams, nė nupiginti kainų prekėms. Vokietijos darbininkai — 8 milijonai jų — nori žinoti, kodel?

Del to Vokietijos profesinių sąjungų susivienijimo komisija atstovaujanti 4 1/2 milijono organizuotų darbininkų, atklans Jungtines Valstijas ir per du mėnesius darys tyrinėjimus.

Komisijos nariai tikis, kad jie bus prezidento Coolidge'o priimti, o paskui keliaus po visą kraštą, darydami tyrinėjimus. Sugrįžę gi į tėvynę jie tikis turėti visų reikalingų informacijų, kurias Vokietijos darbininkai panaudos savo kovoj už didesnę gyvenamąją algą.

Tautų Sąjungą prieš baudžiavos darbą

Britų delegatas reikalauja, kad verčiamas darbas kolonijose būtų apribotas

GENEVA, Šveicarija, rugs. 15. — Iš šešių Tautų Sąjungos komisijų viena turės išnagrinėti klausimą del panaikinimo baudžiavos sistemos, kuri iki šiol dar tebeviešpatauja kai kuriose Latinių Amerikos valstybėse. Britų delegatas, lordas Cecil, nurodė, kad Sąj. komisijai dabar proponuojamas reguliacijos perdau konservatoriškos, jos neina taip toli, kad apribotų verčiamą čiaiginių darbą kolonijose ir mandatinę se teritorijose. Lordas Cecil pabrėžė, kad verčiamas darbas viešiemis pagerinimams visados turis būt tinkamai apmokamas ir kad niekad neturi būt leista jam išsigimti į vergiją. Be to, priverstino darbo turėtų būt griežiamos tik paskutiniu atveju, kuomet būtų išmėginati visi kiti būdai gauti viešiemis darbams savanorių darbininkų.

Už suklavimą taksų — kalėjimas ir \$20,000 baudos

CLEVELAND, Ohio, r. 15. — Federalis teismas šiandien nubaudė turtingą Clevelando real estate verslininką, Charles J. Castle, dviem metais kalėjimo ir 20,000 dolerių pinigines baudas pasimokėti už neteisėną savo "income tax" raportą. Castle savo pajamas buvo padavęs keliais šimtais tūkstančių mažiau, ne kad iš tikrųjų buvo.

Chicago ir apilinkel oficialis oro biuras šiai dienai pranašauja:

Dalinal apsiniaukę; gali būt lietaus; truputį šilčiau; vidutinis mainasis, didžiuj pietų vėjas.

Vakar temperatūra vidutiniškai siekė 66° F.

Šiandien saulė teka 6:30, leidžiasi 7:00 valandą. Mėnuo teka 4:49 ryto.

Švedų spauda smerkia savo karaliaus kalbą

Karalius Gustavas mat pareiškė nepritarimo valdžios politikai del nusiginklavimo

STOKHOLMAS, rugs. 15. — Švenčiant praeitą sekmadienį trijų šimtų metų Smalando užarų sukaktuves, Švedijos karalius Gustavas laikė kalbą, kurioj jis pareiškė savo nepritarimo Švedų socialdemokratinės valdžios nusiginklavimo programai. Savo kalboj karalius pasakė:

"Aš nenoriu žvelgti į ateitį del priežasčių, kurias jūs patys galite suprasti. Nežiurint, kokį apsvylimų mes dar galime turėti, tikėkimės, kad žmonės dar pagalvos ir supras, jogei kraštas privalo turėti tinkamą apsaugą mūsų laisvei ir nepriklausomybei sergėti."

Šita karaliaus kalba sujudo visą švedų spaudą. Liberalų laikraštis Svenska Morgensbladet sako: "Be abejo karaliaus kalba turėjo reikšti stiprią riksdago (parlamento) tarimų kritiką. Tai jau rimtas dalykas. Karalius, kuriam teks sankcionuoti mūsų naujos apsaugos reguliacijas ir kuriam gali tekti ateity pasirašyti dar didesnis mūsų apsaugos jėgų sumažinimas, viešai neprivalėtų tų reguliacijų smerkti. Karaliaus pareiškimai, žinoma, bus pavartoti kampanijai prieš apsaugos reformas. Bene toks tos kalbos tikslas ir buvo."

Valdžios organas, Social-Demokraten, pareiškia, kad karaliaus kalba buvus visai nelemta.

Vahabitai paėmė Mediną

KAIRAS, rugs. 15. — Pranešama, kad vahabitai, kurie jau ilgėsnis laikas laikė apsiautę "pranašo miestą" Mediną, Hedžaze, dabar ramiai tą miestą paėmė.

ORAS ITALIJOJ STIPRIA ATSALO

ROMA, rugs. 15. — Italijos Alpy provincijas atlankė smarki audros. Oras stipriai atšalo ir kai kuriose šiaurės dalyse pasnigo.

Turkai deportuoja krikščionis iš Mosulo

Esą jau išgiję 3 tūkstančius krikščionių; 260 pabėgę į Mesopotamiją

LONDONAS, rugs. 15. — Exchange Telegrapho gauta iš Bagdado telegrama skelbia, kad turkai ašautę keletą krikščionių kaimų ir turkų teritorijon, suėmę ir deportavę 8 tūkstančius asmenų; 260 krikščionių pabėgę į Iraką ((Mesopotamiją).

Korespondentas savo telegramoj sako, kad visi tie pabėgėliai esą didžiausiam varge. Jie sako, kad ir kitur turkai ruošia skerdynes.

Britų karo ministerijos valdininkas tečiau sako, kad pranešimas apie deportavimą 8 tūkstančių krikščionių esąs perdėtas. Jis sako, kad per praeitų metus apie 5 ar 6 tūkstančiai krikščionių Mosule apleidę savo kaimus, kurie buvę po Turkų valdžia, ir išsikraustę į Iraką, po kelis šimtus ant karto.

Buvo vandeny 28 valandas, pagaliau išgelbėti

TORONTO, Ont., rugs. 15. — Praeitą naktį gyvybės gelbėtojų kuopa išgelbėjo jūrose aštonias mylias nuo Fort Dalhousie, du žmones, Tom Madden ir Geo. Goffiną. Apvirtus jų valčiai, jie per daugiau kaip dvidešimt aštuonias valandas išbuvo vandeny, laikydamiesi valties įsikibę. Vos gyvus juos pargabenta į Fort Dalhousie.

NUZUDĘ SAVO ŽMONĄ IR PATS GALĄ PASIDARĘ

ELLSWORTH, Wis., rugs. 15. — Praeitą naktį policija rado jos namuose sužnekintą, su daužytą moteriškės Birkelienės lavoną, o kiek vėliau rado ir jos vyrą pašelmeny pasikojusį. Policija mano, kad Birkelis pirma žiauriu būdu nuzudęs savo žmoną, pats sau galą pasidarė.

Bombajų kilo 20,000 darbininkų streikas

Fabrikų darbininkai sustreikavo, protestuodami del sumažinimo algos

BOMBAJUS, Britų Indija, r. 15. — Dvylikos fabrikų darbininkai, skaičiumi 20,000, šiandien metė darbą, protestuodami del sumažinimo algos.

Minios streikininkų suruošė protesto demonstraciją. Kai kur fabrikai buvo akmenimis bombarduojami. Ginkluota policija pastatyta fabrikų nuosavybėms sergėti.

Skelbia angliakasių streiką W. Virginijoje

FAIRMONT, W. Va., rugs. 15. — West Virginijos United Mine Workers vadas, Van A. Bittner, šiandien išleido antrą atsisaukimą į rytinės West Virginijos kasyklų darbininkus, įsakydamas būti prisiruošusiems visuotinai tos srities angliakasių streikui, kurs turės prasidėti rugsėjo 25 dieną.

Kongresmanas sovietų vadus vadina "žmogžudomis"

LONDONAS, rugs. 15. — J. Valstijų kongresmanas Fred A. Britten, iš Chicagos, kurs lankėsi Rusijoje ir dabar grįžta namo, Londono Evening News laikraščiu pasipasakojo, kad jis Maskvoj kalbėjęs su Čičerinu ir kitais sovietų vadais ir priėjęs prie išvados, kad visi jie esą galvažudais ir vagys.

Kalbėdamas apie tarp-parlamentinės sąjungos suvažiavimą Washingtono, kuriame kaip delegatas žada dalyvauti ir Anglijos parlamento narys, komunistas S. Saklatvala, kongresmanas Britten pasakė: "Komunistų mums nereikia Amerikoje. Amerika nori išgirsti, ką apie pasaulio problemas mano tik jūsų patys didžiausieji protai."

Dabar Laikas

Atėjus didžiam darbimečiui Lietuvoje, ne vienas pageidauja ir laukia, kad kas nors ateitų jam talkon. Dabar pasiūstas Lietuvos doleris, kitas suteiks mūsų girinėms didelį džiaugsmą ir bus geru talkininku jų darbuose.

Siųsdami pinigus Lietuvon visuomet siųskit per Naujienas delto, kad Naujienos siūnia telegramu ir pašto perlaidomis ir pilnai garantuoja kiekvieną siuntinį.

Naujienų pašto perlaidos kainuoja tik 2 1/2% ir yra išmokamos į 20 iki 30 dienų; Naujienų telegramos kainuoja 50 centų daugiau ir yra išmokamos nuo 6 iki 10 dienų. Visą riziką ir atsakomybę Naujienos pasiima ant savęs.

Iš kitų miestų reikalaukite mūsų aplikacijų, o vietiniai kreipkitės tiesiog į mūsų raštinę arba į bilę vieną sekamų skyrių:

AUSROS KNYGYNAS, 3210 S. Halsted St.
TUPIKAIČIO APTIEKA, 233 East 115 St.
BENOŠIAUS APTIEKA, 1616 West 47 St.

Ar Bile Lietuvė Maštanti Motina Naudotų Pieną apie Kuri Ji Turi Abejonės?

BORDEN'S Evaporated Pienas yra tai pienas, kuris pagaminamas su didžiausia atida saugumo ir maistingumo vertybėms. Uždegimas pieno dėžių svariais auksais neleidimui jokios dulkelės, kuomet pienas vežamas į kondensavimą — atsargumai tokie, kaip specialiai veterinarų inspektavimai Borden Galvijų — specialie atsargai čiaupinėjant ir leidžiant per išgertuodimo procesą — galutinis išbandymas pirmu negu užbaigtas produktas yra pasiūciamas jūsų groserininkams — sutraukia to visko ir kitų apsaugojimų yra tai kuomi jūs galite Borden's Evaporated Pienu visada pasitiktė.

Borden's Evaporated Pienas yra tyras ukės pienas — skanus kaip kava, taip ir valgių gaminime. Tai yra pats pienas su vandens paviršiu išimtu. Jis sterilizuojamas ir užnutojamas tandžiose blekinėse, kas užtikrina jums visišką jo tyrumą.

Jūsų groserininkas nori patenkinti savo kostumerius, taigi jis siūlo jums Borden's paprastą kainą nustatytų rūšių, nors jis kartais moka brangiau pats. Gaudit Borden's Evaporated Pieną ir prašalint VISAS abejones.

Jeigu norite žinoti, kaip gaminti valgius su Borden's Evaporated Pienu, išpildykite kuponą pažymint kokius receptus norit, ir mes prisiūsim jums juos visai dovanai.

THE BORDEN COMPANY

Borden Building

New York

KUPONAS

(Duona Rasalai Pajai
Saldainiai Mėšos Pudingai
Žuvis Košelės Sribės)

Vardas .....

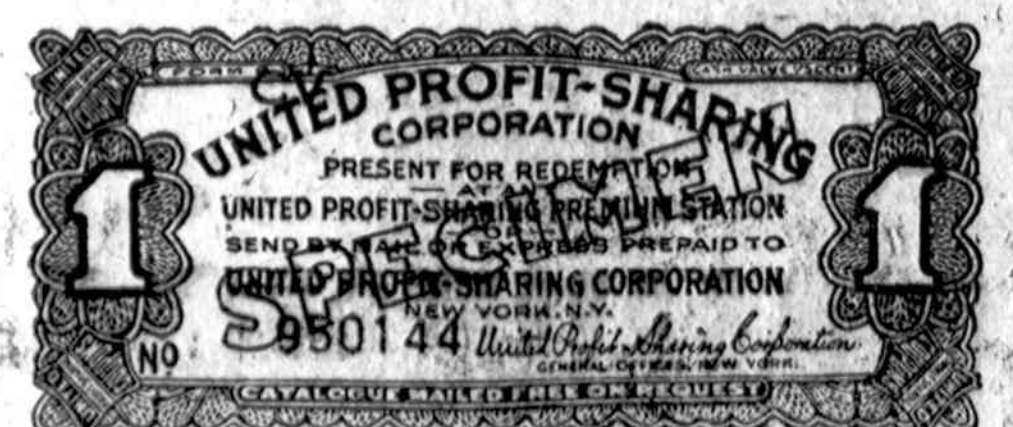
Adresas ..... (Lith.)

DYKAI

Daugybė dovanų kiekvienam Naujienų skaitytojui

Iškirpk šį kuponą kasdieną ir priduk į Naujienų ofisą ar į stotį, arba savo išnešiojui syki į mėnesį ir bus apmainyta į tikrus United Profit Sharing kuponus, sekamomis taisyklėmis:
Vienas skaitytojas ar skaitytoja turi teisę gauti tik vieną kuponą kas dieną ir ne daugiau per mėnesį, kaip kad buna Naujienų laidų. Kuponai turi būti gauti vienas po kito. Kuponai be datų nepriimami. Priduodant kuponus apmainymui, turi būti pridodama vardas pavardė ir adresas skaitytojo.
Prenumeratoriams gaunantiems Naujienas per paštą, apart kasdieninių kuponų dar duodama pridėdo sekama:
Už metų—150, už pusę metų—75, už tris mėnesius—35.
Katalogai su tuksčiais dovanų dykai ant pareikalavimo.
Atkirpk čia

Data: Rugsėjo 16, 1925

Išpuodžiai iš kelionės į Lietuvą.

A. Kabardinas

(Tęsinys)

Gyventojų namukai medelės aplūžusios. Galų gale aiai, žemčiai, šiaudinai stogai. Ot, ir afeina min-tis galvon ir klausai žmogus savęs, kodėl toks skirtumas kulturoje tarpe "vokiečių" Mažosios Lietuvos ir "rusų" Didžiosios Lietuvos. Juk kaip vieni, taip ir antri gyvena po tuo pačiu mėlynu dangumi, gamtinės aplinkybės irgi nesudaro skirtumo; žemės plotai lygiai gražūs, bet vienoj pusėj, rados Dievas žmonėms suteikė laimę, o kitos pusėj žmonės lyg ir nuskriaudė. Kaip Rusijos caras norėjo visus Didžiosios Lietuvos lietuvius padaryti tikrais rusais, surusinti, taip ir Vokietijos kaizeris, visus Mažosios Lietuvos lietuvius norėjo ir darė tikrais vokiečiais. Bet caro valdžia ne tik lietuvius pavergė, bet uždraudė mokslą, apšvietą. Norėjo, kad lietuviai ir jų kultura būtų suvisai sunaikinta. Kai-zerio gi valdžia lietuvius ir jų žemę laikė užėjusi, bet lietuviai buvo laisvi moksle ir visame kultūriniame darbe. Todėl šiandien žiūrint į Klaipėdos krašto lietuvius ir matosi, kad pas juos yra daug didesnis darbištumas, supratimas ir mąlyjimas gantos; geresnis ir didesnis žinojimas, kaip žemę apdirbti, kad žemė duotų daugiau naudos. Mažosios Lietuvos lietuviai kaimiečiai veik visi skaito laikraščius kad ir vokiečių kalboje, bet Didžiosios Lietuvos lietuviai neskaity jokių laikraščių. Viena, todėl kad jeigu da kas ir skaito laikraščius, tai tie laikraščiai daugumoje juodašimtiškos pakraipos. Pavyzdžiui, "Vienybė". Tas laikraštis tai tikras Romos popiežiaus trasto poftikos veidrodys. Jame atspindi vien jėzuitiška dvasia. To laikraščio leidėjams nerupi lietuvių švietimas, lietuvių pamokymas kaip geriaus gyventi, geriaus patį gyvenimą pažinti. Kur dar toli seimo rinkimai, o tas kuniginio trasto laikraštis jau iš anksto savo biuriariais prasimanymais šmežia kitas ne klerikalines politines partijas, butent: socialdemokratus ir liaudininkus. Jeigu Lietuvoje tik toki laikraščiai kaimiečiams bus brūkama, tai lietuviai dar ilgai nesuligys kulturoje su Mažosios Lietuvos žmonėmis, ir dar ilgai Didžiosios Lietuvos keliai bus toki duobėti ir triobėlis aplūžusios.

Radvičių dvaro savininkas, kuris nežinojo savo nuosavos žemės dvaru turto, kuomet pradėjo jo dvarus valdžia porceliuti, tai jis aplesdamas savo dvarus pristatė daug kryžių su prakeikimu. Girdi, kas tas jo žemės valdys, tiems Dievas nepadės. Čia, Klaipėdos pusėj, nesimato jokio pakelyje kryžiaus nė Dievo paveiklo, o Didžiosios Lietuvos pusėj, tai vieno kilometro tolumė randasi koki šeši kryžiai ar Dievo paveikslai. Bet žmonės taip prie tų dievų pripratę, kad ir tikintys nekrepia jokios domės.

Tai tokie kelionės išpuodžiai. Radvičiai, Tauragės apsk. (Galas)

Tai Ne Sapnas

Pirmų-pirmiausias išplaukimas iš New Yorko Tiesiog į Klaipėdą

BALTIJOS AMERIKOS LINIJOS

EKSKURSIJA LAIVU "LITUANIA"

13-tą Spalio, 1925

Pirmą Kartą Istorijoje

Reguliaris pasażierinis laivas vežs ekskursiją stačiai į Tėvynę Lietuvą

IŠ NEW YORKO Į KLAIPEDĄ

Nereikės persėsti, nereikės bėgti į vietą, iš laivo į laivą, iš traukinio į traukinį — tiesiai iš porto į portą — tai tikra geradėjystė šeimynoms, moterims ir vaikams. Tuojau užsisakykite vietas ir prisidėkite prie burio ekskursantų, nes kita proga važiuoti stačiai į Klaipėdą greit nepasitaikys.

Kompanijos ištyrę palydovus, Jūsų tautietis Juozas Smitras, važiuos drauge ir suteiks savo pašalpą.

Išplauks iš New Yorko:

LAIVAS "ESTONIA" 22 RUGSEJO

EKSK. LAIV. "LITUANIA" 13 SPALIO

tiesiog į Klaipėdą

LAIVAS "ESTONIA" 3 LAPKRICIO

KAINOS LAIVAKORČIŲ:

3-tia klesia į Klaipėdą \$107.00

3-tia klesia į Klaipėdą, perkant abi pusi, sučėdysi \$44.50, \$181.00

2-ra klesia į Klaipėdą \$132.50

2-ra klesia į Klaipėdą, perkant abi pusi, sučėdysi \$27.50, \$247.50

"Head-Tax" ir "Revenue-Tax" atskirum.

Kreipkitės prie vietinių agentų, ar į

BALTIC AMERICA LINE

120 N. La Salle Str., Chicago, Ill.

Kas Dedasi Lietuvoj

SIAULIAI

Darbininkų susirinkimas

Rugpjūčio 5 d. soc.-dem. klube įvyko šiaulių darbininkų susirinkimas. Atsilankė ke-losdešimtys žmonių. Iš visų dirbtuvių darbininkai nusiskundė begalinu išnaudojimu ir savo beteise padėtimi. Todel nutarta kurti ir visomis išga-lėmis remti Bendrąją Darbi-ninkų Profesinę Sąjungą, kuri turės padėti darbininkams ko-voti už savo reikalus. Išrinkta prof. sąjungos valdyba ir iš-siūsti įstatai registruoti.

Jei iešaj bargenų skaityk Naujienų skelbimus.

A. L. THOMAS
LIETUVYŲ ADVOKATAS
12037 Normal Ave.
Tel. Pullman 7097
Veda bylas visuose teismuose,
Abstraktai, morgiai.

NAMAI, LOTAI
FARMOS

Perkam, parduodam ir mainom, namus, lotus ir farmas. Parduodam laivakortes į Lietuvą ir į Ameriką ant greičiausių laivų. Siūciams pinigų visas dalis pasaulio. Padarom dokumetus, dovienastis. Išrandavojam bankynes apsaugos skryneles, pasidėjimui brangenbių ir dokumentų.

Elta Commerce Co.

3251 So. Halsted St., Chicago, Ill.
N. C. Kruonis Manag.
Telephone Yards 1234.

NORĖDAMI
PIRKTI, PARDUOTI AR MAI-
NYTI VISADOS KREIPKITES
PAS MUS. TAS JUMS BUS
ANT NAUDOS.

S. L. FABIONAS CO

809 W. 35th St., Chicago
Tel. Boulevard 0611 ir 0774
PADAROM PIRKIMO IR PAR-
DAVIMO RASTUS.
Pasekmingai siūciams pinigų ir
Parduodam Laivakortes.

K. GUGIS
ADVOKATAS

Miesto ofisai
127 N. Dearborn St., Room 1111-12
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-4
Gyvenimo vieta:
3323 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 1310
Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiek-
vieną vakarą, išskyrus ketvergą.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

K. JURGELIONIS
ADVOKATAS

Miesto ofisai
199 No. State St. Room 844
Tel. State 3225
Valandos nuo 9:30 iki 4:30 val.
Bridgeporto Ofisai
3335 So. Halsted St.
Vakarais nuo 6 iki 8 val.
Nedėliomis nuo 10 ryto iki 12
Yards 0141
Bylos visuose teismuose. — Ab-
straktai. — Inguliofinai. — Pas-
kola pinigų 1 ir 2 morgiaiams.

JOHN KUCHINSKAS
LAWYER

Lietuvis Advokatas
2221 W. 22 St.
ari Leavitt St.
Telefonas Canal 2552
Valandos: 9 ryto iki 8:30 vakaro.
Seredoj ir Pėnyčioj nuo 9 iki 6
Nedėlioj nuo 10 ryto iki 1 v. p. p.

A. A. OLIS
ADVOKATAS

11 S. La Salle St., Room 2001
Tel. Randolph 1034—Val. nuo 9-6
Vakarais
3241 S. Halsted St. Tel. Yards 0062
7-9 v. v. apart Panedėlio ir
Pėnyčio.

Tel. Dearborn 9057

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS

Ofisai vidurmiestij:
Room 1726
CHICAGO TEMPLE BLDG.
77 W. Washington St.
Cor. Washington & Clark
Namy Tel.: Hyde Park 3395

J. P. WAITCHES
Advokatas

Tel. Pullman 6377 Roseland, Ill.
10717 Indiana Ave.,
Miesto ofisai:
127 N. Dearborn St.
Kambarys 1420
Telefonas Dearborn 6096

SPECIALISTAS egzaminavoji-
me abstraktų ir nejudinamo tur-
to teisėse. Taipgi veda visokius su-
dus.

JOHN B. BORDEN

(John Bagdzianas Borden)
LIETUVIS ADVOKATAS
69 W. Washington St. Room 1310
Telephone Dearborn 8946
Yakarais 2151 W. 22 St. nuo 7 iki 9
Telephone Roosevelt 9090
Namy Telefonas Republic 9600

V. W. RUTKAUSKAS
Advokatas

29 So. La Salle St., Room 530
Tel. Central 6390
Vak. 3223 S. Halsted St., Chicago
Tel. Yards 4681

A. E. STASULANI
ADVOKATAS

77 W. Washington St. Room 911
Tel. Central 6200
Ciero Ketvergą vakare
4917 W. 14 St. Tel. Ciero 8223
Ant Bridgeporto, Seredoj nuo
6-8 v. v. Subatoj nuo 1-7 v. v.
3236 S. Halsted St. T. Boul. 6737

Seklyčių Setai

Padaryti Musų Dirbtuvėje

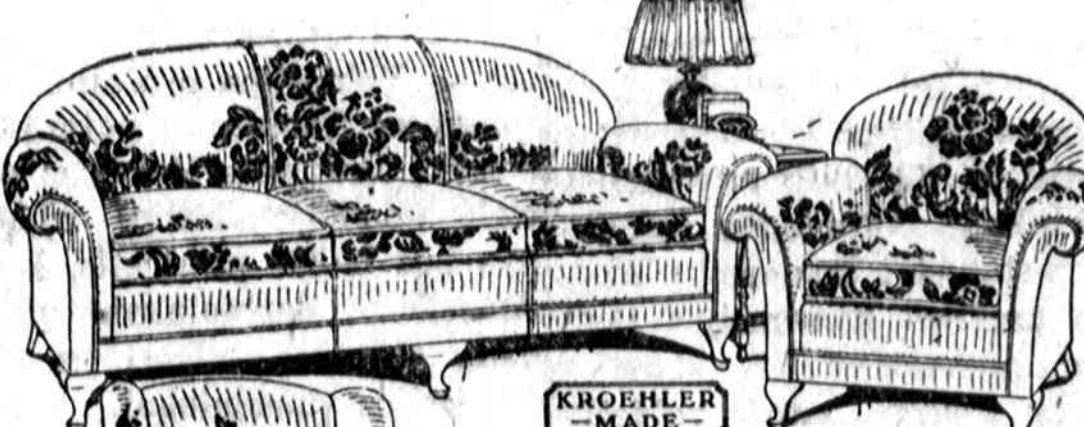
Turi Pilną Užtikrinimą

Kad vartojamas materijolas yra naujas, tvir-
tas ir geriausios rūšies.

Kad mūsų darbininkai yra patyrę ir pilnai
atsako už savo darbą.

Kad mes operuodami dvi didžiausias krautų-
ves ir darydami daug setų, perkame medžia-
gą daug pigiau ir mūsų suklasifikuoti dar-
bininkai gali padirbti greičiau ir geriau.

Del to mums yra dalestina teikti Jums geresnį
setą už žemesnę kainą negu kur kitur

Sis 3-jų šmotų setas (pasirin-
kimas supamo arba Ving Krė-
slo), kurio rėmai yra tvirtai
subudavoti, iš kietmedžio ir
atidengtos dalys dailiai nu-
baigtos. Vebbing subudavoji-
mo dugnas. Springsų apacia,
nugara ir springsų liuosos paduškaitės. Apdengti su
labai augštos rūšies Mohair ir paduškaitės yra ap-
verčiamos. Visi 3 šmotai tik už \$197.50

Tas pats rėmas ir subudavojimas, apdengtas su au-
gštos rūšies Baker Velour, pasirinkimas skirtingų
spalvų, 3 šmotai už \$129.50

Parduodam ant lengvų išmokėjimų

Pirkite Rakandus Čia
Čia yra pasirinkimas —
Čia užtikrinti tavorai —
Čia žemesnės kainos —

4177-83 Archer Ave. 1922-32 So. Halsted St.
Kampas Richmond St. Prė 19th Place
M. KEZES. Vedėjas J. NAKROŠIS. Vedėjas

ELEKTRA

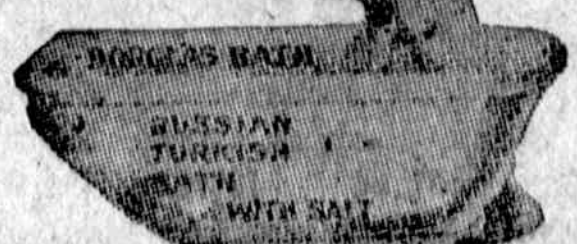
Šviesa ir pajieja suvedame į senus ir naujus namus, taipgi dirb-
tuves. Cash arba ant išmokėjimų.
Pirmutinė Lietuvių Elektros Korporacija Amerikoje
THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.
A. BARTKUS, Pres.
1619 W. 47th St., Tel. Boulevard 7101, 1892, Chicago

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET

Tel. Kedzie 8952

3514-16 Roosevelt Rd.
Arti St. Louis Ave.
CHICAGO, ILL.

Padaužų Pastabos apie Gerus ir Blogus Daiktus

Amerikiečių įspūdžiai iš Lietuvos

"Skambalas" paduoda p. Bučio įspūdžius iš Lietuvos, kuris neseniai sugrįžo Chicago. Sulyg "Skambalo" pasakojimų p. Bučio užtikino Lietuvoje vištas stuboje, o kiaušius priemenioje. Girdi, toj pačioj priemenioj kiaušius seriamos ir žmonės guli. Toliau p. Bučio sakė, kad Lietuvos žmonės labai lupą amerikiečius. Kokiu būdu, jūs gal paklauskite. Nūgi ve kokiū. Vienas žmogus paprašė už savo ūkį \$30,000.00. Na, ir tuo būdu amerikietis tapo nuluptas.

Vieni žmonės parvažiavę iš Lietuvos kalba apie politiką, apie ekonomiką, apie partijas, apie Vilniaus klausimą, apie darbininkų padėtį Lietuvoje, o p. Bučio papasakojo savo įspūdžius apie vištas ir kiaušius.

"Skambalui" gresia krizis

Kaip girdėti, "Skambalas" ir vėl ieško graboriaus. Nežiurint jai, kad kai kurie Bridgeporto daktarai dažnai lanko "Skambalą" ir užrašo jam "receptų", jo sveikata vis eina silpnyn. Kai kurių piktų liežuvių kalba, kad "Skambalui" suteiks paskutinį patarnavimą tas pats graborius, kuris ir nabašninę "Lietuvą" aną metą taip "iškilmingai" į trumpą laiką palaidojo. Galima jam palinkėti gero pasisekimo.

Anąsyk Dailės Mylėtojas kalbėjo apie mūsų artistus Chicagoj ir jų darbuotės perspektyvas ateinantį sezoną, bet visai, matyt, sužiniai nepamėnė dar kai kurių artistų už tai kai kurie piliečiai nepatenkinti. Kodėl jis nepamėnėjo bolševikų, kurie netik lošia, bet kartais ir didesnius spektaklius surengia netik sau, bet ir kitiems patarnauja veltui. Be to, jie turi sukūrę proletarijų meno sosaide. Šitokia Dailės Mylėtojo klaida nedovanotina; ji galėjo įvykti tik prie šio buržuaziško surėdymo.

Nemėgsta patarnautojų

Nepersenai, sulig laikraščio pranešimų, dvasiški tėveliai laikė konferenciją Stockholme, Švedijoje. Po konferencijos jie nuėjo į viešbutį apsigyventi. Kad būtų geriau miegoti, kunigėliai sumanė nusimauti. Taip ir padarė: prisileido vandenio, nusirengė, įlipo į "bath tub" ir pradėjo sau maudyti. Bet štai prasiveria durys ir įeina jauna mergina abrusą rankose laikydama. Tėvelis poško iš madydės Adomo rubuose ir varo merginą lauk. Bet tarnaitė, budama švedukė ir nesuprasdama svetimos kalbos visai neklausio. Tuoj priėjo prie tėvelio ir pradėjo jį trinkti. Jam, žinoma, neįjauk pasidarė, bet kagi darys? Adomo rubuose juk toli nenubėgsi.

Dalykas buvo toks: kunigai visai nežinojo, kad švedijoje visuomet moterys vyrus numazgoja, kai šie maudosi. Gi kunigams, ypač tiems, kurie taip sakant, yra labai pabažni, toks moterų pasielgimas, padarė didelį šurpizą.—P. K.

Padaužų bažnyčia

Su Dievo pagalba jau tapau Padaužų kunigu. Esu teisingas kunigas, nes neimu pinigų iš tų žmonių, kurie neduoda. Man bažnyčios nereikia budavoti, nes yra gana daug prošiūnų uždarytų saliu. Man burdas nieko nekaštuoja, nes yra daug geros širdies moterėlių. Ant vyro ir degtinės aš susikolektuoju iš biznierių. Esu labai doras, nes nevedžiau priepalokos. Esu nepaprastai pasišventęs kuniga-

ti, nes delei to pamečiau savo pačią su dviem vaikais. Nereikės jums į bažnyčią keliauti — aš galiu į jūsų namus atsinešti visas savo tulšis kaip tai: krikštams, šliubams ir t.t. Jums reikės tik vynu parupinti, užkandžių ir suvėlavus minkštą lovą priruosti.

Aš esu pasirengęs sergėti jūsų dušias, jei tik jūs prigulėsite prie mano bažnyčios. Kas subatos vakarą sakysiu graudingus pamokslus. Dievas laimins jūsų žingsnius, jei jūs klausysitė mane. Nesigėdinkite ir man pasakykite apie save, jūsų mylimus, pinigus... Aš jums patarsiu ko jums reikia, kada reikia pas mane ateiti, ar net aš patsai pas jus galėsiu ateiti. Geriausias laikas pas kleboną ateiti dienosimis nuo 11 ryto iki 5 val. po pietų.

Su palaiminimais
—Padaužų klebonas.

Hukis

Šitai anai... aš norėjau biskį save pasigarsinti. Mat, ir man norėjusi kuom nors šiame mieste name pasaulyje atsižymėti.

Aš, taip sakant, galvojau, galvojau ir išgalvojau naują išradimą. Šis mano naujas išradimas, tuoj bus reikalingas. Žinote, kad jau šilumos neilgam užteks. Vasara jau vos tik kojas bepaveik. Jau greit bus, kaip ir pernai šalta.

Dabir jau šokėjai taisosi savo kojas, kad galėtum gerai ir smarkiai šokti. Dainininkai, kaip pašėlę, rečia ir valo savo plaučius, kad geriau jie galėtų dūmti. Seni ir nauji artistai jau lygiai kaip kunigas ant atminties evangeliją skaito. Jie visi jau pilnai prisirengę ir laukia, kad tik kas juos pirštu pamoty. Kur čia ne mos: tiek promoterių atsirado, o kur draugijos ir kluubai—visiems reikės artistų. Visose miesto dalyse ir svetainėse vėl bus triuškinami teatrai.

Čia ateina valanda, kad reikia pamislyti savo dušioje: ar užteks lietuvių Chicagoje? Ar tik nereikės žydus, paliokus ir kitus grinorius panaudoti publikoje? Yes, ir šur reikės! Aš nesakysiu šios paslapties už dyką, arba visai nesakysiu. Štai yra taip svarbu, kaip kad bučerinui svarbu gaudyti vištas. Jis turi ant ilgo smaigo hukį ir tik kišt vištai: kad ne už galvos, tai už kojos—ir turi vištą. Tokiu būdu galvijų vyrai (cow boys) pasigauna karvę su kilpa. Taip galima ir žydą ar palioką su hukiū už kaklo užkabinti i-sitraukti į vidų. Tenai jau bus galima restą atlikti.

Padaužos šį budą uživos, kaip vaidins senovės laikų labai garbų veiklą "Amerika kišeniuje".

Padaužų gilda atidarė hukių manufaktūrą ir dirba juos netik dieną, bet ir naktį. Kas neturėtų pinigų, — galės gauti pasiškolinėti. Padaužos yra geros širdies žmonės; neatsisakys pagalbėti. Kreipkitės.

—Padaužų manufaktūros prezidentas.

IŠTYRIMAS KRAUJO

\$1 + \$1

Dykai Klinika

Tiktai del Vyrų

Dykai patarnavimas daktaro

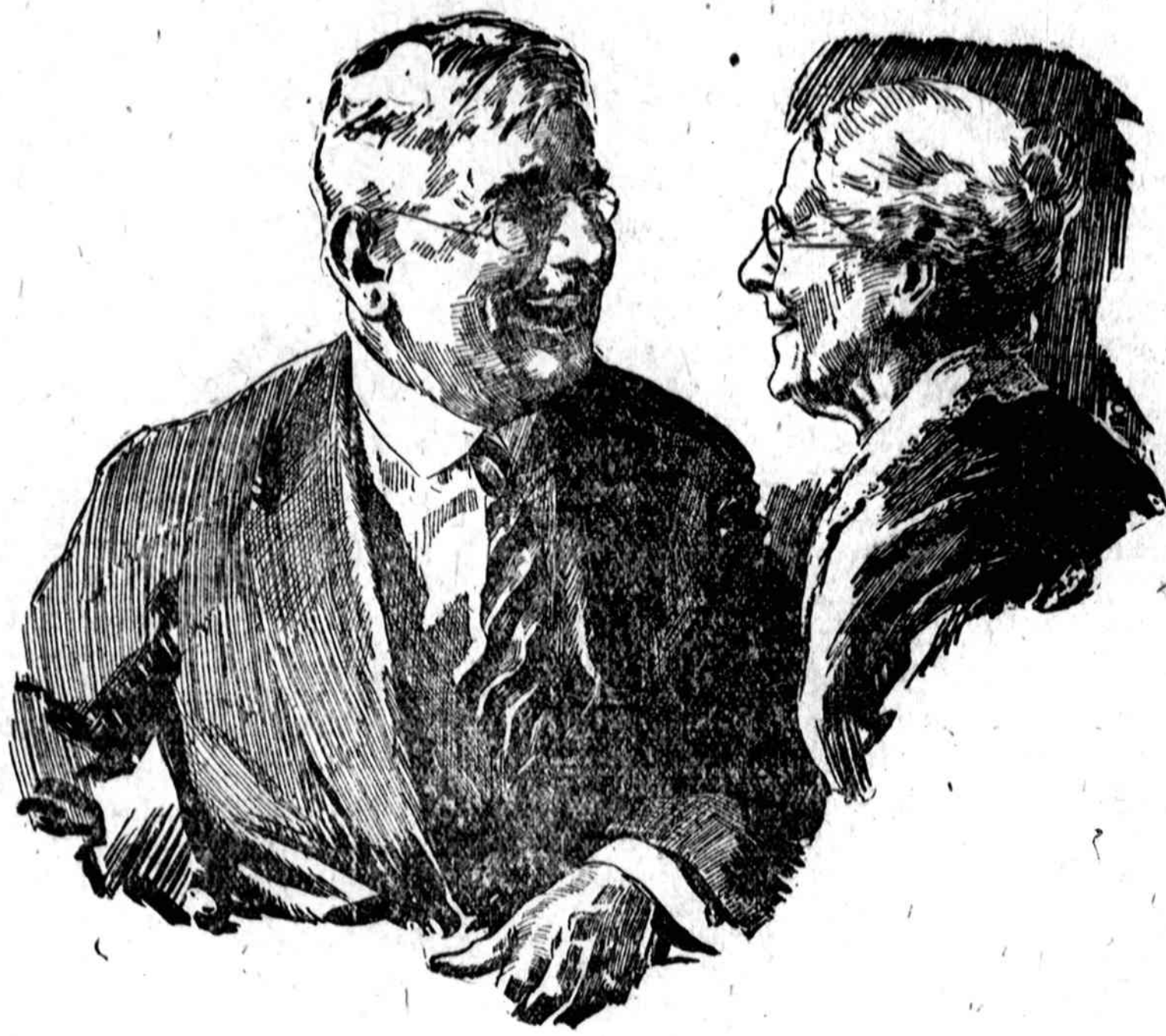
606 Europinės Gyduolės 914

Ligoniai moka tiksliai biskį už gyduoles. Pasekmingai gydymas visos kraujos, odos, inkstų, puslės ir reumatizmo ligos.

Valandos nuo 10 ryto iki 8 vakare. Nedėlioj nuo 10 ryto iki 1 v. dieną

National Health Clinic

1657 W. Madison St.

"Dvidešimtis Metų Atgal—"

"Dvidešimtis metų atgal aš numalevoju savo namą su Pilsen maleva ir aš nėvartuju nieko kito, kaip tik PILSEN MALEVA" Tai nieko nėra nepaprasto šiame pasikalbėjime. Tai pasitaiko šimtuose namų kasdien. Jauni ir seni žmonės žino, kad nėra geresnių išdirbinių, kaip Pilsen.

Kai kurie žinomi Pilsen išdirbiniai yra žemiau surašyti. Peržiūrėkite juos ir pagalkvokite ko jums reikia del rudeninio apsišvarinimo ir malevojimo.

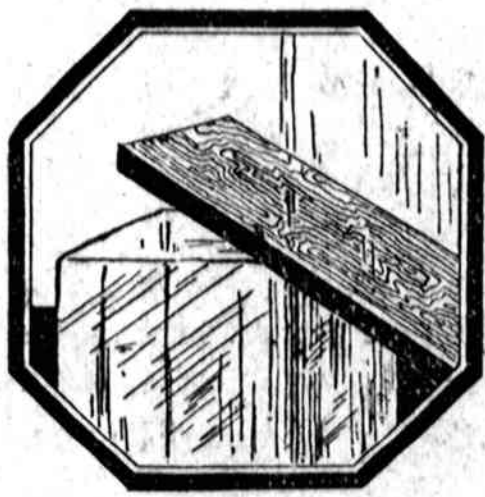
Paskiau nusipirkite savo kaimyniškoje krautuvėje.

Karštu vandeniu išbandymas

Plaktuku išbandymas

Ledu ir šaltu vandeniu išbandymas

ŽINOMI
PILSEN
IŠBANDYMAI

KAI KURIE ŽINOMI PILSEN IŠDIRBINIAI

Pilsen Kwik Klean
Pilsen Wall Paper Cleaner
Pilsen Screen Enamel
Pilsen Linoleum Cement
Pilsen Flat Wall Paints

Pilsen Prepared Light Floor Oils
Pilsen Linoleum Varnish
Permanent Snow White Enamel
Pilsen Varnishes
Pilsen Ready Mixed Paints

PILSEN Nova White

The Famous Paints
Pilsen
Distributed by
CHAS. NOVAK & SON

Mrs. MICHNIEVICZ—VIDIKIENE AKUŠERKA

3101 So. Halsted St., kampas 31 gat.

Tel. Yards 1119

Baigusi akušerijos kolegiją; ilgal praktikuojusi Pennsylvanijos ligonbučiuose. Sazininkai patarnauja, visokių ligose prieš gimdymą, laike gimdymo ir po gimdymo.

Už dyka patarnavimas, dar ir kitokiūse reikaliuose moterims ir merginoms kreipkitės, o rasite pagalbą.

Valandos nuo 8 ryto iki 1 po pietų, nuo 6 iki 9 val. vakare.

Tel. Blvd. 3139 M. Wolkiewicz-BANIS

AKUŠERKA

Pasekmingai patarnauja moterims prie gimdymo, o, patarimai dykai moterims ir merginoms.

3113 South Halsted St.

DR. HERZMAN

—IŠ RUSIJOS—

Gerai lietuviams žinomas per 15 metų kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.

Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektrinius prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St., netoli Morgan St.

VALANDOS: Nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakare.

Dienomis: Canal 3110. Naktį Drexel 0950

Boulevard 4136

3235 S. Halsted St.

Val.: 9—10 iš ryto ir po 8 v. v.

DR. SERNER, O. D.

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Turėk švarias, sveikas akis

Jeigu kenti galvos skaudėjimą, jei turi akių uždegimą, jeigu akys nuvarge, silpnos, skaudžios arba ašaroja. Patarimai dykai.

Akiniai \$5 ir augščiau

Valandos nuo 1 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 1.

3333 So. Halsted St.

Specialistai užsieniškių ligų vyrų, moterų ir vaikų. Daktarų Medikalės Laboratorija.

DR. HORVAT, DR. WILLEN

1347 W. 18 St., kampas Blue Island Ave., 2 fl. Valandos nuo 9 iki 8 kasdien. Nedėlioj. nuo 9 iki 12.

LIETUVIŠKA APTIEKA

MRS. A. ZIMMERMAN, Savininkė

Visoki vaistai ir patarimai kaip juos vartoti. Receptai išpildomi su atsargumu. Visoki toilet setai ir kitai reikalingi daiktai del vyrų, moterų ir merginų. Visada kreipkitės:

Brighton Park Aptieka

4254 Archer Ave.,

Phone Lafayette 6149

LIETUVIAI DAKTARAI

Namų telefonas Yards 1699

Ofiso Tel. Boulevard 5913

DR. A. J. BERTASH

3464 So. Halsted St.

Ofiso valandos nuo 1 iki 3 po pietų ir 6 iki 8 vakare.

Telefonas Boulevard 1939

DR. S. A. BRENTA

Ofiso Valandos:

9 iki 12, 1 iki 3 diena

ir 6:30 iki 9:30 vakare

4608 S. Ashland Ave.,

Netoli 46th St. Chicago, Ill.

A. L. DAVIDONIS, M. D.

4643 So. Michigan Ave.,

Tel. Kenwood 5107

Valandos: nuo 9 iki 11 val. ryto; nuo 5:30 iki 7:30 vakare.

DR. I. E. MAKARAS

Gydytojas ir Chirurgas

10748 So. Michigan Avenue

VALANDOS: 2—4 diena, 6:30—8:30 vakare.

Ofiso telefonas Pullman 1193

Namų telefonas Pullman 0849

DR. A. MONTVID

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1579 Milwaukee Ave., Room 209

Kampas North Ave. ir Robey St.

Valandos: 12 iki 2 po pietų, 6 iki 8 vakare. Tel. Brunswick 4983.

Namų telefonas Spaulding 8633

Boulevard 3686 Cicero 4676

DR. J. P. POŠKA

Gydytojas ir Chirurgas

3133 So. Halsted St.

1243 So. 49th Ave., Cicero

Valandos 9—12 diena, 7—9 vakare

Cicero: Utarninke ir Pėtnyčioj nuo 3 iki 9 vakare

DR. M. T. STRIKOL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4601 S. Ashland Tel. Boulevard 7820. Res., 6641 S. Albany Ave. Tel. Prospect 1930. Ofiso valandos 2-4, 6-8. Nedėlioj 10 iki 12 d.

Office Boulevard 7042

Dr. C. Z. Vezelis

LIETUVYS DENTISTAS

4712 So. Ashland Ave., near 47th Street CHICAGO

Telephone Yards 0994

DR. MAURICE KAHN

4631 So. Ashland Ave.

Ofiso Valandos: nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena.

DR. M. J. SHERMAN

Specialistas moterų ligų

1724 So. Loomis, kampas 18 ir Blue Island. Ofiso valandos nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakare.

Telefonas Canal 1912

Naktinis Tel. Fairfax 6853

Tel. Boulevard 0587

DR. MARYA DOWLAT-SASS

1707 W. 47th St.

Valandos nuo 8 iki 12 diena, nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 8 iki 2 val. po pietų.

Ofiso tel. Boulevard 9698

Rezidencijos tel. Drexel 9191

Dr. A. A. Roth

Rusas Gydytojas ir Chirurgas

Specialistas Moterikų, Vyrų, Vaikų ir visų chroniškių ligų

Ofisas: 3103 So. Halsted St., Chicago arti 31st Street

Valandos, 1-3 po piet., 7-8 vak. Nedėliomis ir šventadieniais 10—12 dien.

Jei abejojai akimis, pasiteirauk

Dr. A. R. BLUMENTHAL

Optometrist

Tel. Boulevard 6487

4649 S. Ashland Ave.

Kampas 47-tos ant 2 lubų

Phone Canal 1713-0241

Res. Midway 5512

DR. R. C. CUPLER.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Kampas Oakley ir 24 St.

Ofiso val. nuo 2 iki 4 kasdien. Panedėly ir ketverge nuo 3 iki 8 v.

Francuziškias Daktaras

Specialistas kraujo, odos, chroniškių ir slaptų ligų

Gydo su pagalba naujausiu metodu

X-Ray Spinduliai

Ofisas

1800 So. Ashland Ave.

ant viršaus Ashland State Banko

Telefonas Canal 0464

Valandos 2:00 iki 4:30 ir 8 iki 10, Nedėlioj nuo 2:30 iki 4:30 po piet.

Dr. J. W. Beaudette

Butkus Undertaking Co., Inc.

P. B. Hadley, Licensed

710 West 18th Str., Chicago, Ill.

Viskas—kas reikalinga prie pagrabų. Teisingos kainos. Geriausias patarnavimas. Leiskite mums pagalbėti jums nuliudimo valandose.

Tel. Canal 3161

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday
by the Lithuanian News Pub. Co. Inc.

Editor P. GRIGAITIS
1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8504

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada,
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$3.00 per year in Chicago,
8c. per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrant
sekmadienius. Leidžia Naujienu Ben-
drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8504.

Užsimokėjimo kaina:	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Trims mėnesiams	4.00
Vienam mėnesiui	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per nešiotojus:	
Vienam mėnesiui	3c
Savietai	15c
Mėnesiui	75c
Suvienuose Valstijose, ne Chicagoje, paštu:	
Metams	\$7.00
Trims mėnesiams	3.50
Vienam mėnesiui	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvon ir kitur užsieniuose:	
(Atpiginta)	
Metams	\$8.00
Trims mėnesiams	4.00
Vienam mėnesiui	2.00
Pilnais metais užsienio pašto Money	
orderiu kartu su užsakymu.	

BOLŠEVIKISKAS BAUBAS ANGLIJOJE

UNIŲ KONGRESO REZOLIUCIJOS

RADIKALISKOS FRAZĖS BE PRAKTIŠKO TURINIO

KOMUNIZMO SILPNUMAS ANGLIJOJE

Anglijos kapitalistinėje spaudoje daug kalbama apie "bolševikų laimėjimus" darbo unių kongrese, kuris nesenai įvyko Scarborough mieste. Kai kurie tos spaudos organai net reikią susirūpinimą dėl viso Anglijos darbininkų judėjimo ateities. Jie sako: "Sovietai laimėjo pergalę Scarborough, ar jie laimės taip pat ir Liverpool'e?"

Pastarajam mieste turės, mat, neužilgio įvykti Britanijos Darbo Partijos suvažiavimas.

Jeigu bolševikai užkariautų Darbo Partiją, tai, žinoma, būtų prastas dalykas. Bet mes to pavojaus nematome. Mums neišrodo, kad atsitiko kas nors pavojinga ir minėtame unių kongrese.

Pamatą dabartinėms kalboms apie bolševikišką "pavojų" Anglijos darbininkų judėjimui davė kai kurios rezoliucijos, priimtos Scarborough kongrese. Tokių rezoliucijų yra keturios: viena pasmerkia Britanijos imperializmą ir pripažįsta kolonijų tautoms teisę apsispręsti, kad ir visai atsietant nuo imperijos; antra išreiškia pritarimą dirbtuvių komitetų (shop committees) organizavimui; trečia įgalioja generalę unių tarybą darbuotis, kad sujungus viso pasaulio darbininkų profesines sąjungas ir vieną bendrą federaciją; ketvirta pasmerkia žinomąjį Dawes'o planą, kaip "skymą" Vokietijos darbininkams pavergti.

Bolševizmo šitose rezoliucijose, be abejonės, šiek tiek yra, bet vargiai daugiau, negu jo buvo pirmesniuose Anglijos darbininkų unių pareiškimuose.

"Bolševikiškiausia" rezoliucija yra paskutinė — ta, kuri smerkia Dawes'o planą Vokietijos "reparacijoms" tvarkyti. Ji netiesioginiu būdu atakuoja buvusios Anglijos socialistinės valdžios politiką, nes Dawes'o planas, kaip žinia, buvo priimtas MacDonaldo pastangomis. Maskvai ir jos agentams todėl ji yra maloni. Maloni ji yra bolševikams dar ir dėlto, kad jie savo laiku patys vedė smarkią propagandą prieš Dawes'o planą.

O betgi reikia pasakyti, kad tame Anglijos darbininkų unių nusistatyme nėra nieko naujo. Tam reparačių sutvarkymui, kurį pernai vasarą priėmė Londono konferencija, Anglijos darbininkai niekuomet nebuvo palankūs, nes, kuomet Vokietija yra verčiama mokėti milijonus dolerių Santarvės valstybėms, tai jai tenka didinti savo eksportą, kas trukdo Anglijos prekybą ir didina nedarbą.

Tie žmonės, kurie stojo už Dawes'o planą, tečiaus žinojo gerai, kad reparačių ėmimas iš Vokietijos kenks kitų šalių pramonei. Jie numatė ir tai, kad tą kenkimą labiausiai pajus Anglija, kurios visa ekonominė sistema remiasi eksportu. Bet ar tuomet buvo geresnė išeitis iš to krizio, į kurį buvo įtraukęs Europą francūzų įsiveržimas į Ruhro distriktą? Nebuvo.

Visi puikiai atsimenam, kad tuo laiku, kai ėjo diskusijos dėl "ekspertų raporto" priėmimo, to plano priešai nepadavė nė vieno praktiško sumanymo, kaip būtų galima sutaikyti Franciją su Vokietija. Francijos nacionalistai reikalavo, kad vokiečiai būtų dar labiau smaugiami; o Vokietijos nacionalistai šaukė, kad jie nepasiduos, bet stversis ginklo. Rusijos gi bolševikai ir jų agentai toje situacijoje nesugebėjo sugalvoti nieko naujo, bet tik tiktai rėmė vieną besivaidijančiųjų pusį, butent, Vokietijos nacionalistus.

Dawes'o planas reiškė kompromisą tarpe tų dviejų pusių. Todėl socialistai jį ir rėmė, nes tik kompromiso keliu ir buvo galima tuo laiku išgelbėti Europą nuo galutinės suirutės.

Scarborough kongreso priimtoji rezoliucija reparačių klausimu taipgi nenurodo jokio praktiško kelio, kaip atitaistyti tuos blogumus, kuriuos išsukia Dawes'o planas.

no vykinimas. Todel ji negalės turėti ir praktiškos reikšmės. Ji yra radikališka deklamacija, "karštas oras", daugiau nieko.

Daug-maž tiek pat reikšmės turi ir kitos trys aukščiau minėtos rezoliucijos. Principaliai vargiai joms galima ką nors prikišti. Pav. apsisprendimo teisę Anglijos kolonijų gyventojams yra labai geras dalykas, bet ne gana yra jį paskelbti; reikia nurodyti ir kaip jį praktiškai įvykinti. Taip pat reikia praktiškai nurodyti, kaip pasiekti to viso pasaulio darbininkų unių sujungimo, kurio geidžia Anglijos unijistai. Tam tikri "piršliai" iš Anglijos unių vadų jau senai darbuojasi, kad Amsterdamo unių Internacinalą sujungus su "raudonųjų" unių Internacinalu, bet dar iki šiol nebuvo surasta būdo, kuriuo tos dvi skirtingos organizacijos galėtų sueiti į daiktą. Scarborough kongresas jo irgi nesurado.

Kai dėl "dirbtuvių komitetų", pagaliau, tai Vokietijoje tokios organizacijos jau gyvuoja nuo 1919 metų, o anglai dar tik tai šneka apie jas.

Taigi, bendrai imant, galima pasakyti, jogei "bolševizmas" Anglijos darbininkų unių kongrese pasireiškė tame, kad kongresas daugiau užsiėmė radikališkais deklamacijomis, negu praktišku darbu. Tame yra jo yda. Bet nereikia užmiršti tų ypatingų sąlygų, kuriose gyvena Anglijos darbininkai.

Jau penkeri metai, kaip Anglija nepajėgia atsikratyti pramonės krizio ir milžiniško nedarbo. Apie pusantro milijono darbininkų (su šeimynomis) turi imti nuolatinę pašalpą iš valstijos iždo. Nenuostabu, kad šitokia padėtis kelia darbininkuose stipriau nepasitenkinimo upą ir stumia juos į radikalizmą.

Bet tas radikalizmas anaipol nėra bolševikiškas komunizmas. Nors bolševikai dėjo didžiausių pastangų sutverti Anglijoje stiprią komunistų partiją, bet iki šiol iš to nieko neišėjo. I Anglijos parlamentą kai kada praeina koks vienas komunistas, o kai kada nė vieno, — kuomet Darbo Partija, kuriai vadovauja socialistas MacDonaldas, turi parlamente daugiau kaip pusantro šimto atstovų!

Anglijos unijistų radikalizmas rodo tik tai, kad jie yra nepatenkinti savo per daug konservatyviškų unių vadų politika. Jie reikalauja didesnio apresyvumo, kas visai nėra peiktina.

Apžvalga

KVAILAS ŠMEIZTAS

Amerikos socialistų vadai, Morris Hillquit, grįžo iš tarptautinio socialistų kongreso (įvykusio Marseilles mieste) laivu Majestic. Dalis to laivo tarnautojų, prieš pat išplaukiant iš uosto, išėjo į streiką. Amerikos vadinamieji "komunistams" pasirodė, kad jie dabar turi puikią progą patriukšmuoti ir pašmeižti socialistą. Todel, kai laivas Majestic atvyko į New Yorką, apie dvejetas šimtų jų laukė prieplaukoje ir, pasirodžius Hillquit'ui, mėgino padaryti kačių koncertą.

Savo gi spaudoje "komunistai" dabar šaukia, kad socialistų vadai keliavę su "streiklaužiais" (tą humbugišką pasaką, beje, pakartojo ir tautiškoji Brooklyn "Vienybė"). Morris Hillquit, vadinas, nusidėjo. Jam reikėjo, kai jisai atėjo į laivą ir patyrė, kad dalis jurininkų metė darbą, šokti į vandenį!

Reikia dar pridurti, kad to streiko nėra pripažinusi jurininkų unija. Visi jurininkai, kurie pasiliko dirbti ant laivo, yra unijos nariai. Ir nauji darbininkai, kurie buvo paimti į vietą metusiųjų darbą, yra taip pat visi unijistai, o ne kokie nors "skebai".

BOLŠEVIKŲ TERORO AUKOS

Kai sovietų valdžia ėmė per Kominterną (komunistinį internacinalą) vesti plačią propagandą užsienyje, kad darbininkai siųstų "delegacijas" bolševikų žemėn ir savo akimis pamatytų sovietų "rojaus" skaistynes, tai Rusijos socialdemokratų partijos centro komitetas išleido viešą atšaukimą, į norinčius atsilankyti Rusijoje ir nurodė, su kokiais dalykais jie turėtų tenai susipažinti, idant patyrus tiesą apie bolševikiją.

Socialdemokratų Rusijoje yra nelegalė ir žiauriai persekiojama partija. Vienok jų centro komitetas sugebėjo, nežiurint viso bolševikiško žvalgybos budėjimo, išsiųsti savo atšaukimą Vakarų Europos socialistų spaudai.

Atsišaukime ypatingai nurodoma į tą faktą, kad sovietų valdžia jau yra susitalkius su dauguma monarchistinių ir kapitalistinių elementų Rusijoje ir jų beveik nekludo, bet už tai didžiausiu mirimu puola darbininkus, kurie laikosi socialistinių principų. Parėmimui šito savo tvirtinimo socialdemokratų centro komitetas savo atšaukime paduoda sekančias skaitlines:

Pačių bolševikų žiniomis, iki 1925 m. sausio mėn. 1 d. buvo išsiųsta į Sibirą ir į šiaurines Europos Rusijos provincijas 89,000 politinių kalinių. Iš jų buvo 40 nuosimėjų darbininkų, 10 nuos. ukinkininkai, 23 nuos. profesionalai-inteligenčiai, 12 nuos. studentai, 10 nuos. seni kontr-revolucionieriai ir 5 nuos. įvairios rūšies elementai.

Šitos skaitlinės parodo: prieš ką labiausia yra atkreiptas bolševikų teroras. Jisai yra atkreiptas ne tiek prieš "baltagvardiečius", kiek prieš dirbančiąją liaudį, ypatingai gi prieš darbininkus ir moksleivius.

Be to, yra charakteringa tai, kad iš to milžiniško politinių kalinių skaičiaus tikslai 1,450 buvo pasmerkti teismo keliu. Visi gi kiti buvo išbudyti į tremimo vietas ir katorgos kalėjimus administracijos įsakymu, t. y. be jokio teismo nuosprendžio! Ar yra visame pasaulyje kita šalis, kur būtų šitaip įsigalėjęs administracijos savivaldymas?

Vienoje tikslai Archangelsko gubernijoje politinių tremtinių skaičius siekia 11,500. Žiemą tose tremimo vietose esti tokie baisūs šalčiai, kad žmonės, atgabenti iš šiltesnio klimato, tenai negali pakęsti. Dauguma kalinių todėl gauna

įvairias ligas ir krinta, kaip musės.

Šių faktų sovietų valdžia atsilankantiems iš užsienio svečiams nerodo. Ji vaišina juos puikiai įrengtuose hoteluose ir paskui vadžioja po pavyzdingas prieglaudas, pavyzdingas mokyklas, pavyzdingas dirbtuves, kurios yra tyčia įsteigtos tam, kad apdumų akis turistams iš svetimų šalių.

Skaitytųjų Balsai

[Už išreiktas žemes skryje nuomones Redakcija neatsako]

Ne "džiaz" mylėtojai

I mano trumpą sekančio žiemos sezono apžvalgą, virš minėtas ponas teikėsi net dvi ištasas špaltas parašyti. Tose špaltose jis sumaišė žemę su dangumi. Pabandyti tai aš tą jo "džiaziską" straipsnį papunkčiai peržiūrėti.

Birutė.

Norėčiau aš paklausti pono Džiazio (sutrumpintai aš tą poną taip visur vadinsiu, bet to, man rodos, tas vardas jam kaip tik labai pritinka) iš kur jis paėmė, kad Birutė nieko neplanuojanti sekančiam sezonui? Pirmiausia, tas sezonas dar ne taip arti. Jei "Nuolatinis Teatras" sumanė savo "Teatrą" atidaryti, tai dar nereikia, kad jau sezono pradžia. Kuomet leidukės dar pusnuogės vaikštinėja, kuomet žmonės sulaukė sekančio džiaziaus galėdami pasprukti į užmiestį — tai dar natyri netaip arti tas žiemos sezonas. O antra, tegul jis nueina į Mark White Sk. svetainę, tai pamatys ką Birutė planuoja.

Dzimdzi-Drimdzi.

Galvą lenkiau ir lenksiu prieš Dzimdzius, nes tai ką jie padarė — ligi šiol nei vienas, atvažiavusių iš Lietuvos to nepadarė; nei diplomatai, nei aukų rinkėjai, nei menininkai. Jie savo "Jovai" ir "Laisva Lietuva" paverė visus Amerikos lietuvius, jie sužadino juose tautinius jausmus. Pamilo juos ir jaunimas, kuris apšėdai jų vaidinimus lankė. Teko man pačiam ne kartą matyti, kaip jau žymiai suamerikonėjęs mūsų jaunimas po Dz. Drimdzi perstatymų žymiai sušietuvėdavo — pamildavo Lietuvos artistus, kalbą, dainas ir pradėdavo kitaip žiūrėti į Lietuvą. Tai gali pasakyti visi. Jei Dzimdziams pavyko, bent 1 nuos. mūsų jaunomės nės patraukti nuo staigaus suamerikonėjimo (o jiems tai pavyko žymiai daugiau) — tai prieš juos mes lietuviai — patriotai, turime galvas lenkti, nes nieks kitišiol to neįstengė padaryti.

O jei "Džiazas" jau palaidojo Dzimdzius, tai ir tas dar nieko nerėškia, bet apie tai neapsimoka daug kalbėti — ateis sezonas — pamatysim.

Pinigai.

Neteko man būti iždinkinui nei pas Dzimdzius, nei pas Vaičekų, todėl smulkios atskaitos išduoti negaliu, tik žinau štai ką: Kuomet p. Dikinis sugrįžo iš pirmųjų Vaičkaus Teatro gastrolių ir išstojęs iš jo perėjo pas Dzimdzius — jis neturėjo nei cento kišenėje, bet dar, rodos, paliko skolingas. Teatru tam tikrą sumą padėgimui deficito. Jei spręsti iš abiejų grupių veikimo. Chicagoje, tai šia kiekvienam aišku, kad Dzimdžiai materialiai (o taipgi ir moraliai) daugiau pelnė, negu Vaičekai. Dzimdžiai Chicagoje pavyzdžiui, labai gražiai gyveno — turėjo nusisamdę gražų flatą, gražius furnišius, netrukdavo pas juos ir svečių, visi juos mylėjo, vi-

si vaišino — vaišino ir jie. O kaip Vaičekus?

Vaičkaus nepartiviškumas.

Ponas Džiazas apkaltina vieną iš Dzimdžių partiviškume, o apie Vaičekų rašo: "jam nerūpi politinės srovės, nei partijos"... Tai čia norėčiau tik štai ką pono Džiazio paklausti: 1) Kokiu būdu "nepartiviškumas" žmogus gali gauti iš Ry-mo-Katalikų Federacijos pašal-pa savo teatrui, kad ir pasko-pas būdu? 2) Kodel toks "nepartiviškumas" žmogus sveikina tos Federacijos, Vyčių Seimus, o nesveikina kitų politinių grupių seimų? 3) Kodel tas "nepartiviškumas" žmogus vaidindamas "Musų Laimėjimą" pasikviečia pagalbon niekam tikusį "Vyčių" chorą, o igno-ruoja kaip tik bepartivišką gerai išlavintą "Birutę"? Aš manau, čia jau per daug aiškūs "nepartiviškumas"!

Nuolatinis Teatras.

Butų absurdas manyti, kad Vaičekus milijonierius, nes jie taip būtų — jis būtų biznieri-us, bet ne teatro veikėjas. Taipgi yra absurdas tikrinti, kad Nuolatinis Teatras gali būti sukurtas iš Vaičkaus už-dirbtų pinigų. Beabejo, tikro Nuolatinio Teatro sukūrymui reikalinga daug pinigų, bet toki "Nuolatinį Teatrą", koki kuria Vaičekus, patikėit, pinigų daug nereikia. Nusamdyti visam sezonui "Teatrą" po \$15 už dieną, sušaukti grupę žmonių ir pavadinti juos genijais, atspausdinti plakatus, tikėtus ir visa tą pavadinti "Nuolatinis Teatras" — nei didelio "trobelio", nei didelių išlaidų nereikalauja.

Kas melagis?

Džiazas, pavadinęs mane melagių, sako, kad per ištasą sezoną tik vienas spektaklis neįvyko ir tai iš priežasties "Direktorioriaus" ligos. Aš gi sakau štai ką: Buvo laikraščiuose skelbiama, kad jokiai tai dienai sv. Jurgio parapijėje sve-tainėje Vaičkaus Teatras vaidina "Dumblynę". Prieš pora dienų ligi vaidinimo dar buvo paskelbta, kad artistai džiazdamiesi, jog "direktoriorius pagyjo", ruošia po spektaklio šokių. I tą vaidinimą prieš 15 minučių ligi pradžios, atėjo tik Dr. Karalius ir p. Menas. Reiškia, nevaicino todėl, kad publikos nebuvo. Apie tai buvo net pastebėta laikraščiuose. Toliau. Antrą kartą vaidinant "Pakrikėlius" teatėjo tik 6-7 žmonės. Tą vakarą irgi nevaicino. Sako buvo blogos oras. Taip. Bet Dzimdžiai tą pat vakarą vaidino ant 18-tos ir žmonių buvo apie 100.

Tai kas iš mūsų melagis?!

Pepertuaras.

Džiazas giria, kad "Nuolatiname Teatre" — "figuruoja vien tik klasiniai veikaliai". Tame ir bėda. Klasinius dalykus smagu retkarčiais paklausti ir tai tik tada, kai juos vaidina geras profesionalų teatras. Man ne kartą teko girdėti Vaičkaus Teatro vaidinimuose juoką tragiškiausiose vietose. O tai dėlto, kad vadinama ne geri profesionalai, žinoma gi, jog nuo tragedijos ligi komedijos tik vienas žingsnis. Be to mūsų publika nuvargusi prie sunkaus darbo, nelabai linksta prie klasinių dalykų, o jei kas ir užsimano jų pamatyti, tai nueina į gerą amerikonių teatrą.

Kad patarimų Vaičekus neprimta, tai irgi nenauijiena. Buvo jam patarta, per pirmąjį jo pasirodymą Chicagoje, pralkalbos nesakyti, o jis visgi sakė — ir kas išėjo?

Geras patarimas naudon eina!

Hull House.

Aš neginėju, kad tas "teatras", kaip sako Džiazas, labai populiarus lietuvių visuomenėje. Bet tik klausimas kaip po-

puliarus? Mes chigagiciai tų vietų puikiausiai žinome, nes senesniais laikais ten įvykdavo daug lietuviškų parengimų. Bet kodel tie parengimai dabar iš ten pranyko, jei jau ta vieta taip populiari? Nagi labai paprastai. Dėlto, kad ten priviso daug bome. Ten nei automobilius be baimės negali padėti, be to patys turi bijoti už savo gyvastį. Juk būvo atsitikimas, kad vienas bomas pavys einantį laiptais į teatrą žmogų apkrūvino jį vien tik dėlto, kad norėjo "pasipraticikuoti"! Tai ką čia girti ir populiarizuoti visiems žinomą vietą?

Tai ir tiek tam kartui. Manau kad Džiazui užteks.

—Dailės Mylėtojas.

Ivairenybės

Estijos karo laivynas

Mažoji Estija turi palygina mai nemažą laivyną, kurio to mažas siekia 10,000 tonų. Rusų kariuomenei išėjus iš Talino, vokiečiai užgrobė rusų karo laivą "Bobr". Vėliau, vokiečiams traukiantis tas laivas teko estams ir gavo vardą "Lmbit", 1918 m. karo metu rusų laivynas vadovaujamas matroso-admiralo Raskoininkovo užpuolė Taliną, bet pasekmė buvo tokia, kad estai užgrobė du minų naikintojus. Tuodu laivų pavadintu "Lenuk" ir "Vambola" įėjo Estijos laivyno sąstatan. Tai nauji laivai, statyti 1915—16 m. greitumo 30—32 mazgu (80 kilom.). 1919 tas laivynas, vadovaujamas. kapi-tono Pitkos (dabar admiralas) užpuolė tolimą raudonosios armijos užnugarį. Tuomet paskandinti 3 sovietų laivai.

Ketvirtasis karo laivas minininkas "Sulev" — tai buvęs vokiečių minininkas "G. 28", rukai štai ką: Buvo laikraščiuose skelbiama, kad jokiai tai dienai sv. Jurgio parapijėje sve-tainėje Vaičkaus Teatras vaidina "Dumblynę". Prieš pora dienų ligi vaidinimo dar buvo paskelbta, kad artistai džiazdamiesi, jog "direktoriorius pagyjo", ruošia po spektaklio šokių. I tą vaidinimą prieš 15 minučių ligi pradžios, atėjo tik Dr. Karalius ir p. Menas.

Reiškia, nevaicino todėl, kad publikos nebuvo. Apie tai buvo net pastebėta laikraščiuose. Toliau. Antrą kartą vaidinant "Pakrikėlius" teatėjo tik 6-7 žmonės. Tą vakarą irgi nevaicino. Sako buvo blogos oras. Taip. Bet Dzimdžiai tą pat vakarą vaidino ant 18-tos ir žmonių buvo apie 100.

Tai kas iš mūsų melagis?!

Pepertuaras. Džiazas giria, kad "Nuolatiname Teatre" — "figuruoja vien tik klasiniai veikaliai". Tame ir bėda. Klasinius dalykus smagu retkarčiais paklausti ir tai tik tada, kai juos vaidina geras profesionalų teatras. Man ne kartą teko girdėti Vaičkaus Teatro vaidinimuose juoką tragiškiausiose vietose. O tai dėlto, kad vadinama ne geri profesionalai, žinoma gi, jog nuo tragedijos ligi komedijos tik vienas žingsnis. Be to mūsų publika nuvargusi prie sunkaus darbo, nelabai linksta prie klasinių dalykų, o jei kas ir užsimano jų pamatyti, tai nueina į gerą amerikonių teatrą.

Kad patarimų Vaičekus neprimta, tai irgi nenauijiena. Buvo jam patarta, per pirmąjį jo pasirodymą Chicagoje, pralkalbos nesakyti, o jis visgi sakė — ir kas išėjo?

Geras patarimas naudon eina!

Vietoj karo tarnybos—darbo prievolė

Laikraščiai praneša, kad Švedijos parlamentas rengia įstatymą, kuriuo kiekvienas pilietis turės teisę atsakyti nuo karo tarnybos. Vieton karo tarnybos jiems teks atlikti tam tikrą "darbo tarnybą", kuri bus 90 dienų ilgesnė kareiviavimo.

Reprezentuojame geriausių išdirbusių Pianus; Pardudame už teisingą dirbtuves kainą aht lengvų išmokėjimų.

Firm negu pirkai, apsilankyk pas mus

Jos. F. Budrik
3343 So. Halsted St.,
Stock Room 3327 So. Halsted St.

Garsinkitės Naujieneose

PĒTNYČIOJ IKI PANEDĒLIO EKSKURSIJA DVI PILNOS DIENOS

St. Paul ir Minneapolis

\$7.00 Ten ir Atgal

Pētnyčioj, Rugsējo 18 diēnā
Geri priesteri
SPECIALIU TRAUKINIŪ

Parankus su kresmēs karai ir couches

15 Grand Central Station
Harrison ir Wells St.

15.45.00 — pētnyčioj, rugsējo 18 diēnā
13 Chicago (Central Standard Laiku)
7:30 v. v. (8:30 v. šviesos taupymo laiku)
Atvaziuoja į St. Paul ..... 7:30 val. ryto
Atvaziuoja į Minneapolis 8:00 val. ryto
Grįžta Atgal — nedēlio, rugsējo 20 d.
13 Minneapolis ..... 5:30 val. vakare
13 St. Paul ..... 6:00 val. vakare
Atvaziuoja į Chicago (Central
Standard Laiku) ..... 6:00 val. ryto
(7:00 val. ryto šviesos taupymo laiku)

Tikėtai geri tikėtai ant specialio traukinio
Pusė kainos tikėtai vaikams nuo 5 iki 12 metų
Del tikėty ir plnų informacijų atsiūskite pas

Consolidated Ticket Office Grand Central Station
179 W. Jackson Blvd. Harrison & Wells St.
Phone Wabash 2661 Phone Harrison 2393

I'll Fix Your TEETH Complete

— 10-15-20-30-40-50-60-70-80-90-100-110-120-130-140-150-160-170-180-190-200-210-220-230-240-250-260-270-280-290-300-310-320-330-340-350-360-370-380-390-400-410-420-430-440-450-460-470-480-490-500-510-520-530-540-550-560-570-580-590-600-610-620-630-640-650-660-670-680-690-700-710-720-730-740-750-760-770-780-790-800-810-820-830-840-850-860-870-880-890-900-910-920-930-940-950-960-970-980-990-1000-1010-1020-1030-1040-1050-1060-1070-1080-1090-1100-1110-1120-1130-1140-1150-1160-1170-1180-1190-1200-1210-1220-1230-1240-1250-1260-1270-1280-1290-1300-1310-1320-1330-1340-1350-1360-1370-1380-1390-1400-1410-1420-1430-1440-1450-1460-1470-1480-1490-1500-1510-1520-1530-1540-1550-1560-1570-1580-1590-1600-1610-1620-1630-1640-1650-1660-1670-1680-1690-1700-1710-1720-1730-1740-1750-1760-1770-1780-1790-1800-1810-1820-1830-1840-1850-1860-1870-1880-1890-1900-1910-1920-1930-1940-1950-1960-1970-1980-1990-2000-2010-2020-2030-2040-2050-2060-2070-2080-2090-2100-2110-2120-2130-2140-2150-2160-2170-2180-2190-2200-2210-2220-2230-2240-2250-2260-2270-2280-2290-2300-2310-2320-2330-2340-2350-2360-2370-2380-2390-2400-2410-2420-2430-2440-2450-2460-2470-2480-2490-2500-2510-2520-2530-2540-2550-2560-2570-2580-2590-2600-2610-2620-2630-2640-2650-2660-2670-2680-2690-2700-2710-2720-2730-2740-2750-2760-2770-2780-2790-2800-2810-2820-2830-2840-2850-2860-2870-2880-2890-2900-2910-2920-2930-2940-2950-2960-2970-2980-2990-3000-3010-3020-3030-3040-3050-3060-3070-3080-3090-3100-3110-3120-3130-3140-3150-3160-3170-3180-3190-3200-3210-3220-3230-3240-3250-3260-3270-3280-3290-3300-3310-3320-3330-3340-3350-3360-3370-3380-3390-3400-3410-3420-3430-3440-3450-3460-3470-3480-3490-3500-3510-3520-3530-3540-3550-3560-3570-3580-3590-3600-3610-3620-3630-3640-3650-3660-3670-3680-3690-3700-3710-3720-3730-3740-3750-3760-3770-3780-3790-3800-3810-3820-3830-3840-3850-3860-3870-3880-3890-3900-3910-3920-3930-3940-3950-3960-3970-3980-3990-4000-4010-4020-4030-4040-4050-4060-4070-4080-4090-4100-4110-4120-4130-4140-4150-4160-4170-4180-4190-4200-4210-4220-4230-4240-4250-4260-4270-4280-4290-4300-4310-4320-4330-4340-4350-4360-4370-4380-4390-4400-4410-4420-4430-4440-4450-4460-4470-4480-4490-4500-4510-4520-4530-4540-4550-4560-4570-4580-4590-4600-4610-4620-4630-4640-4650-4660-4670-4680-4690-4700-4710-4720-4730-4740-4750-4760-4770-4780-4790-4800-4810-4820-4830-4840-4850-4860-4870-4880-4890-4900-4910-4920-4930-4940-4950-4960-4970-4980-4990-5000-5010-5020-5030-5040-5050-5060-5070-5080-5090-5100-5110-5120-5130-5140-5150-5160-5170-5180-5190-5200-5210-5220-5230-5240-5250-5260-5270-5280-5290-5300-5310-5320-5330-5340-5350-5360-5370-5380-5390-5400-5410-5420-5430-5440-5450-5460-5470-5480-5490-5500-5510-5520-5530-5540-5550-5560-5570-5580-5590-5600-5610-5620-5630-5640-5650-5660-5670-5680-5690-5700-5710-5720-5730-5740-5750-5760-5770-5780-5790-5800-5810-5820-5830-5840-5850-5860-5870-5880-5890-5900-5910-5920-5930-5940-5950-5960-5970-5980-5990-6000-6010-6020-6030-6040-6050-6060-6070-6080-6090-6100-6110-6120-6130-6140-6150-6160-6170-6180-6190-6200-6210-6220-6230-6240-6250-6260-6270-6280-6290-6300-6310-6320-6330-6340-6350-6360-6370-6380-6390-6400-6410-6420-6430-6440-6450-6460-6470-6480-6490-6500-6510-6520-6530-6540-6550-6560-6570-6580-6590-6600-6610-6620-6630-6640-6650-6660-6670-6680-6690-6700-6710-6720-6730-6740-6750-6760-6770-6780-6790-6800-6810-6820-6830-6840-6850-6860-6870-6880-6890-6900-6910-6920-6930-6940-6950-6960-6970-6980-6990-7000-7010-7020-7030-7040-7050-7060-7070-7080-7090-7100-7110-7120-7130-7140-7150-7160-7170-7180-7190-7200-7210-7220-7230-7240-7250-7260-7270-7280-7290-7300-7310-7320-7330-7340-7350-7360-7370-7380-7390-7400-7410-7420-7430-7440-7450-7460-7470-7480-7490-7500-7510-7520-7530-7540-7550-7560-7570-7580-7590-7600-7610-7620-7630-7640-7650-7660-7670-7680-7690-7700-7710-7720-7730-7740-7750-7760-7770-7780-7790-7800-7810-7820-7830-7840-7850-7860-7870-7880-7890-7900-7910-7920-7930-7940-7950-7960-7970-7980-7990-8000-8010-8020-8030-8040-8050-8060-8070-8080-8090-8100-8110-8120-8130-8140-8150-8160-8170-8180-8190-8200-8210-8220-8230-8240-8250-8260-8270-8280-8290-8300-8310-8320-8330-8340-8350-8360-8370-8380-8390-8400-8410-8420-8430-8440-8450-8460-8470-8480-8490-8500-8510-8520-8530-8540-8550-8560-8570-8580-8590-8600-8610-8620-8630-8640-8650-8660-8670-8680-8690-8700-8710-8720-8730-8740-8750-8760-8770-8780-8790-8800-8810-8820-8830-8840-8850-8860-8870-8880-8890-8900-8910-8920-8930-8940-8950-8960-8970-8980-8990-9000-9010-9020-9030-9040-9050-9060-9070-9080-9090-9100-9110-9120-9130-9140-9150-9160-9170-9180-9190-9200-9210-9220-9230-9240-9250-9260-9270-9280-9290-9300-9310-9320-9330-9340-9350-9360-9370-9380-9390-9400-9410-9420-9430-9440-9450-9460-9470-9480-9490-9500-9510-9520-9530-9540-9550-9560-9570-9580-9590-9600-9610-9620-9630-9640-9650-9660-9670-9680-9690-9700-9710-9720-9730-9740-9750-9760-9770-9780-9790-9800-9810-9820-9830-9840-9850-9860-9870-9880-9890-9900-9910-9920-9930-9940-9950-9960-9970-9980-9990-10000-10010-10020-10030-10040-10050-10060-10070-10080-10090-10100-10110-10120-10130-10140-10150-10160-10170-10180-10190-10200-10210-10220-10230-10240-10250-10260-10270-10280-10290-10300-10310-10320-10330-10340-10350-10360-10370-10380-10390-10400-10410-10420-10430-10440-10450-10460-10470-10480-10490-10500-10510-10520-10530-10540-10550-10560-10570-10580-10590-10600-10610-10620-10630-10640-10650-10660-10670-10680-10690-10700-10710-10720-10730-10740-10750-10760-10770-10780-10790-10800-10810-10820-10830-10840-10850-10860-10870-10880-10890-10900-10910-10920-10930-10940-10950-10960-10970-10980-10990-11000-11010-11020-11030-11040-11050-11060-11070-11080-11090-11100-11110-11120-11130-11140-11150-11160-11170-11180-11190-11200-11210-11220-11230-11240-11250-11260-11270-11280-11290-11300-11310-11320-11330-11340-11350-11360-11370-11380-11390-11400-11410-11420-11430-11440-11450-11460-11470-11480-11490-11500-11510-11520-11530-11540-11550-11560-11570-11580-11590-11600-11610-11620-11630-11640-11650-11660-11670-11680-11690-11700-11710-11720-11730-11740-11750-11760-11770-11780-11790-11800-11810-11820-11830-11840-11850-11860-11870-11880-11890-11900-11910-11920-11930-11940-11950-11960-11970-11980-11990-12000-12010-12020-12030-12040-12050-12060-12070-12080-12090-12100-12110-12120-12130-12140-12150-12160-12170-12180-12190-12200-12210-12220-12230-12240-12250-12260-12270-12280-12290-12300-12310-12320-12330-12340-12350-12360-12370-12380-12390-12400-12410-12420-12430-12440-12450-12460-12470-12480-12490-12500-12510-12520-12530-12540-12550-12560-12570-12580-12590-12600-12610-12620-12630-12640-12650-12660-12670-12680-12690-12700-12710-12720-12730-12740-12750-12760-12770-12780-12790-12800-12810-12820-12830-12840-12850-12860-12870-12880-12890-12900-12910-12920-12930-12940-12950-12960-12970-12980-12990-13000-13010-13020-13030-13040-13050-13060-13070-13080-13090-13100-13110-13120-13130-13140-13150-13160-13170-13180-13190-13200-13210-13220-13230-13240-13250-13260-13270-13280-13290-13300-13310-13320-13330-13340-13350-13360-13370-13380-13390-13400-13410-13420-13430-13440-13450-13460-13470-13480-13490-13500-13510-13520-13530-13540-13550-13560-13570-13580-13590-13600-13610-13620-13630-13640-13650-13660-13670-13680-13690-13700-13710-13720-13730-13740-13750-13760-13770-13780-13790-13800-13810-13820-13830-13840-13850-13860-13870-13880-13890-13900-13910-13920-13930-13940-13950-13960-13970-13980-13990-14000-14010-14020-14030-14040-14050-14060-14070-14080-14090-14100-14110-14120-14130-14140-14150-14160-14170-14180-14190-14200-14210-14220-14230-14240-14250-14260-14270-14280-14290-14300-14310-14320-14330-14340-14350-14360-14370-14380-14390-14400-14410-14420-14430-14440-14450-14460-14470-14480-14490-14500-14510-14520-14530-14540-14550-14560-14570-14580-14590-14600-14610-14620-14630-14640-14650-14660-14670-14680-14690-14700-14710-14720-14730-14740-14750-14760-14770-14780-14790-14800-14810-14820-14830-14840-14850-14860-14870-14880-14890-14900-14910-14920-14930-14940-14950-14960-14970-14980-14990-15000-15010-15020-15030-15040-15050-15060-15070-15080-15090-15100-15110-15120-15130-15140-15150-15160-15170-15180-15190-15200-15210-15220-15230-15240-15250-15260-15270-15280-15290-15300-15310-15320-15330-15340-15350-15360-15370-15380-15390-15400-15410-15420-15430-15440-15450-15460-15470-15480-15490-15500-15510-15520-15530-15540-15550-15560-15570-15580-15590-15600-15610-15620-15630-15640-15650-15660-15670-15680-15690-15700-15710-15720-15730-15740-15750-15760-15770-15780-15790-15800-15810-15820-15830-15840-15850-15860-15870-15880-15890-15900-15910-15920-15930-15940-15950-15960-15970-15980-15990-16000-16010-16020-16030-16040-16050-16060-16070-16080-16090-16100-16110-16120-16130-16140-16150-16160-16170-16180-16190-16200-16210-16220-16230-16240-16250-16260-16270-16280-16290-16300-16310-16320-16330-16340-16350-16360-16370-16380-16390-16400-16410-16420-16430-16440-16450-16460-16470-16480-16490-16500-16510-16520-16530-16540-16550-16560-16570-16580-16590-16600-16610-16620-16630-16640-16650-16660-16670-16680-16690-16700-16710-16720-16730-16740-16750-16760-16770-16780-16790-16800-16810-16820-16830-16840-16850-16860-16870-16880-16890-16900-16910-16920-16930-16940-16950-16960-16970-16980-16990-17000-17010-17020-17030-17040-17050-17060-17070-17080-17090-17100-17110-17120-17130-17140-17150-17160-17170-17180-17190-17200-17210-17220-17230-17240-17250-17260-17270-17280-17290-17300-17310-17320-17330-17340-17350-17360-17370-17380-17390-17400-17410-17420-17430-17440-17450-17460-17470-17480-17490-17500-17510-17520-17530-17540-17550-17560-17570-17580-17590-17600-17610-17620-17630-17640-17650-17660-17670-17680-17690-17700-17710-17720-17730-17740-17750-17760-17770-17780-17790-17800-17810-17820-17830-17840-17850-17860-17870-17880-17890-17900-17910-17920-17930-17940-17950-17960-17970-17980-17990-18000-18010-18020-18030-18040-18050-18060-18070-18080-18090-18100-18110-18120-18130-18140-18150-18160-18170-18180-18190-18200-18210-18220-18230-18240-18250-18260-18270-18280-18290-18300-18310-18320-18330-18340-18350-18360-18370-18380-18390-18400-18410-18420-18430-18440-18450-18460-18470-18480-18490-18500-18510-18520-18530-18540-18550-18560-18570-18580-18590-18600-18610-18620-18630-18640-18650-18660-18670-18680-18690-18700-18710-18720-18730-18740-18750-18760-18770-18780-18790-18800-18810-18820-18830-18840-18850-18860-18870-18880-18890-18900-18910-18920-18930-18940-18950-18960-18970-18980-18990-19000-19010-19020-19030-19040-19050-19060-19070-19080-19090-19100-19110-19120-19130-19140-19150-19160-19170-19180-19190-19200-19210-19220-19230-19240-19250-19260-19270-19280-19290-19300-19310-19320-19330-19340-19350-19360-19370-19380-19390-19400-19410-19420-19430-19440-19450-19460-19470-19480-19490-19500-19510-19520-19530-19540-19550-19560-19570-19580-19590-19600-19610-19620-19630-19640-19650-19660-19670-19680-19690-19700-19710-19720-19730-19740-19750-19760-19770-19780-19790-19800-19810-19820-19830-19840-19850-19860-19870-19880-19890-19900-19910-19920-19930-19940-19950-19960-19970-19980-19990-20000-20010-20020-20030-20040-20050-20060-20070-20080-20090-20100-20110-20120-20130-20140-20150-20160-20170-20180-20190-20200-20210-20220-20230-20240-20250-20260-20270-20280-20290-20300-20310-20320-20330-20340-20350-20360-20370-20380-20390-20400-20410-20420-20430-20440-20450-20460-20470-20480-20490-20500-20510-20520-20530-20540-20550-20560-20570-20580-20590-20600-20610-20620-20630-20640-20650-20660-20670-20680-20690-20700-20710-20720-20730-20740-20750-20760-20770-20780-20790-20800-20810-20820-20830-20840-20850-20860-20870-20880-20890-20900-20910-20920-2093

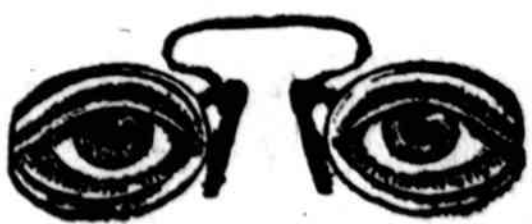
JONAS BRUŽAS

Mūsų mylimas tėvas persikėjęs su šiuo pasauliu sulaukęs 70 metų amžiaus, Rugsėjo 12 diena, 1925 metų, Gyveno Lietuvoje, Kentrenų kaime, Endrejavo valsčiaus, Kretingos apskr. Paliko dideliam nuliudimui moterį, dvi dukteris ir vieną sūnų Lietuvoje ir du sūnus Amerikoje.

Nuliudė ir pilnas gilios sielvarto lieku,

Sūnus Jonas Bružas
1961 Canalport Ave.

Ar turit silpnas akis? Skauda jums galvą?

Tai yra paprasti simptomai, del kuri matymas reikalauja pagalbos. Gal but, kad jums reikia akinų? Pasitarkite su manim šia diena. — Pritaikau taigpi akinius prie likusių čielų akinų stiklų. Nedėlioj nuo 9 iki 11.

DR. JOHN J. SMETANA

AKINIŲ EKSPERTAS
1801 So. Ashland Ave.

Kampas 18 gatvės, 3-čias augštas
Kambariai 14, 15, 16 ir 17
Ant Platt's Aptiekos

Pastebėkit mano iškabą

Valandos nuo 9 ryto iki 8:30 vakare. — Nedėlioj nuo 9 iki 11 ryto.

Lietuvių Rateliuose.

Vaičkaus dramos teatras

Teatro direkcija nutarė patobulinti Hull House teatrą, butent: teatre įtaisyti ventilatorius, pagraizinti sienas, scenai pagaminti naują užlaidą, pastatymui nekurių veiklų bus pagamintos naujos dekoracijos taip kad mūsų Chicago's lietuvių visuomenė šiame teatro sezono pamatys keletą vaidinimų jau visai stilingai pastatytų. Kaip teko patirti teatras tur savo nuolatinį dailininką, kurio žinioj bus dekoracijų gamini mas ir tvarkymas.

Sekmadienį, rugsėjo mėn. 20 dieną, eis pirmu kartu lietuvių scenoj Petro Vaičiūno 3 veiksmų pjesa "Gyvenimo bangos." Tas veiklas ką tikta parašytas ir pakol kas tebėra rankraštyje. Turinys jo paimtas iš lietuvių inteligentų gyvenimo Rusioj karo metu. Viskas dedasi Petrapij. Šio veikalo pastatyme dalyvauja, be senesniųjų, naujos pajėgos, kurios dar pakol kas nebuvo dalyvavusios Vaičkaus dramos teatre. Idomu bus pamatyti naujas pajėgas.

Pradžią vaidinimo kaip ir visados lygiai 7 val. vak. Kaip girdėti sekantiems spektakliu pertraukų laike bus ir dainų.

Cicero

Lietuvių Liuosybės Namu B-vės vakaras

Kaip jau skaiytojai žino, perreita sekmdienį įvyko Lietuvių Liuosybės Namu B-vės vakaras nuosavioj svetainėj. Nežiuriat šilto oro, svečių prisirinko veik pilna svetainė.

Programą išpildė L. K. Choras, perstas trumpą komediją "Aš numiriau." Vaidylos savo uždavinį išpildė neblogai. Po to tęsėsi muzikalė dalis. Sudainuota kelias dainėles solo, o dvi mergaitės griežė smuiku ir pianu. Ant užbaigos dainavė pats choras. Choras gana skaitlingas ir dainuoja gerai, matyt, turi gerą chorvedį, kuris betgi ciceriečiams nėra žinomas. Pertraukoje kalbėjo apie Bendrovę P. Juknis. Programo vedėjas buvo A. Klainis.

Programai pasibaigus prasidėjo šokiai, o tarp nesokančių įvairūs pasikalbėjimai, daugiausia apie naujai išdekoruotą svetainę. Visi nepaprastai džiaugėsi svetainės gražumu ir džiaugėsi, kad tarp lietuvių atsiranda tokių gabių žmonių, kurie taip gražiai atlieka darbą. Kaip jau žinia, svetainę dekoravo J. S. Ramancionis, su kuriuo daugelis gaidė susipažinti ir tas jų pageidavimas išsipildė, nes jis buvo svetainėje, o be to p. Ramancionis yra linksmo budo žmogus ir su kiekvienu draugiškai pasikalba, tad kiekvienam buvo su juo smagu sueti ir susipažinti.

Kiek galima buvo matyti, visi šiuo vakaru liko patenkinti. Galima sakyti, kad šėrininkai rupinasi Bendrovės padėtimi. Taip ir turi būti. Dalyvavę šėrininkų nemažai, bet galėjo būti ir daugiau. Iš draugijų pasirodė tik dvi R. R. Klubas ir ADLD. kp. O kur visos kitos buvo? Buvo nutarusi dalyvauti ir SLA, kuopa, bet ne komitetas nepasirodė. Bendrovė susikūrė draugijų sumani mu. Draugijos turi daug šėrinų, bet jos yra pamiršusios. Tame didžiausia kaltė yra draugijų atstovų. Draugijos turėtų reikalausti iš savo atstovų pranešimų apie Bendrovę, nes tai yra jų užduotis, kurios betgi daugelis atstovų ir draugijų nepildo.

Beje, Bendrovės name yra

tuščia sankrova, tinkanti įvairiems bizniam. Bet kol kas nesiranda tokio drąsuolio, kuris ten panorėtų atidaryti kokį biznį. Yra daug kalbančių apie salūną, bet šėrininkai yra nutarę neleisti tokį biznį atidaryti B-vės name. Kažin kaip išėsi su ta tuščia sankrova; ji daro blogą įspūdį ir neša nuostolius.

—Koresp. K. P. D.

Roseland

SLA. 139 kp. susirinkimas

Rugsėjo 3 dieną, Strumilo svet. įvyko SLA. 139 kp. susirinkimas. Narių atsilankė mažai — apie puskaipis. Perskaičius protokolą iš pereinoto susirinkimo ėjo skaitymas laiškų nuo Pild. Tarybos ir įvairių komisijų raportai. Skaitytas laiškas nuo Pild. Tarybos kaslinė paduoto skundo ant kuopos valdybos už aikvojamą kuopos pinigų, smurto kelių, pašaliniamis reikalams. Perskaičius laišką, pirm. klausia kad darote su laišku, visi tyli, tik P. Petronis ir M. Bacevičius abu pradėjo deklamuoti: matai, ar mes nesakėm, kad nesame kalti ir kad mes esame geri ir ištikimi nariai. Taip, Pild. Taryba nenubaudė, tik tėvikią pabarė, kad daugiau vengtų kuopoje nesusipratimus kelti. P. T. per minkštai žiuri į tuos gaivalus; dabar ir vėl jie pradės burnoti ant tų, kurie nepriktars raudonajam bizniui.

Toliaus ėjo kuopos valdybos raportai. Pirm. P. Petronis jokio raportu nedavė. M. Bacevičius raportuoja, kad jam vis centras neatsako į jo klausimą, tai meldė, kad Kuopa jam pagelbėtų; tą ir padarė. Svarbiausias buvo raportas fin. sekretoriaus P. Babelio. Jis išskėlė vieną dalyką, kuris vaizdžiai parodo kaip kuopos pirm. Peronis tvarko kuopos ir SLA. reikalus. Dalykas toks. Fin. sekr. padavęs čielą glėbį tuščių blankų del ligonių, o pirmininkas pasirašydavo ant visų tuščių blankų, tai jam nereikėdavo tankiai pasipirmininką vaikščioti. Bet dabar kuris ten narys, pasiūstas ligonių lankyti ir radęs pirmininko jau pasirašyta ant tuščių blankų įspėjo pirmininką, tad dabar pastarasis nebenori rašyti ant blankų, todėl fin. sekr. nori atsakyti nuo vietos. Tai matote kaip 139 kp. pirm. P. Petronis tvarko kuopa. Mano supratimu, kam dar reikalingas pirmininko parašas, jei jis vistiek nežino ant ko pasirašo: narys da nesirgo, o pirmininkas jau pasirašė. Tai mat kaip puikiai valdo raudonėję biznieri, ir dar grumoja rezignacijomis, jei kas prieš tai protestuoja ir nori, kad geriau būtų tvarkoma.

—Narys.

North Side

Po keturių savaičių viešėjimos rytinėse valstijose, sugryžės neradau jokių permairių visuomeniniame gyvenime, bet pas niekurius asmenis radau žymių permairių.

Užbėgęs pas Dr. Montvidą radau pilną kambarį pacientų. Palukėjęs porą valandų kol sušilaukiau savo eilės ofise pamaciau daug naujų modernių mašinų, kurios atsiėjo daugiau poros tukstančių dolerių. Smagu, kad mūsų daktarui sekasi.

Užsukęs pas p. K. Rugį radau namo duris betaisant. Dury užraktą deda atbulą ir, žinoma, joku būdu nepritaiko. Bet nėra ko stebėtis, juk jis kriaušius!

Pas Semašką sakė, kad lietau mažai buvę, tai ir tautiškas pudyman esąs labai suklejęs. J. Degutis yra labai užimtas — mat budavojasi naujutėlę rezidenciją.

Žodžiu, visi northsaidiečiai gyvuoja gerai.

—Lietuvis.

Pranešimai

Kas, ką, kur, kaip ir kada rengia, veikia ar kviečia.

Naujienu Spulgos šėrininkų metinis susirinkimas įvyks pėtnyčioj, rugsėjo 18, 7:30 val. vakare, Naujienu name. Visi šėrininkai malonėkite dalyvauti šiame susirinkime.

V. Mišeika, Sekretorius.

Birutė. Birutės repetitijos įvyks 17 d. rugsėjo, 8 val. vak., Mark White Sq. 30 ir So. Halsted. Dar nauji nariai gali prisirašyti. Vėliau nebus priimami.

Valdyba.

Lietuvių Tautiška parapija prie 35 ir Union Ave. parengė didelį bazarą, kuris atsisbus per tris vakarus į savaitę: Serečioj, Subatoj ir Nedėlioj. Prasidės Subatoj, Rugsėjo 19 d., 1925 m., 7 val. vakare. Malonėkite visi atsilankyti.

Komitetas.

Repetitijos veikalo šetono Karalystė bus rugsėjo 16, 7:30 val. vakare, Pulaski Parko svet., Noble & Black Oak gatvių. Visi artistai visokių profesijų, įstaigų tikėtinai ir griežininkų, viešieki atstovai, vėlinai, vėlininkai ir pats šetonas Belzebubas butinai atsilankykite laiku. Žinote kad svetainė atidara tik iki 10 valandos. Meldžiū nesivėlyti, kad but galima padoriau atlikti repetitiją.

M. Dundulienė.

BRIDGEPORTO LIETUVIAMS: "Naujienu" pradėdama išnešioti nuo 3-čios valandos ryto. Lietuvių gyvenanti nuo Morgan iki Wallace ir nuo 35-tos iki 31-mos gatvės yra apsupinami "Naujienu" gana anksti. Už "Naujienu" galima mokėti sykį į savaitę arba sykį į mėnesį. Gyvenanti pažymėtame zone, o da neaprupinami ankstyvomis "Naujienu" tuoj praneškite šiuo adresu: Aušros Knygynas, 3210 So. Halsted St. (Tel. Boulevard 9663).

ASMENŲ JIEŠKOJIMAI

IESKAU Prano Vasiliausko; pirmiau gyveno Chicagoj, dabar nusipirko farmą. Prašau atsiiaukti. J. Kudak, 909 W. 20 St. Chicago, Ill.

PAJESKAU Vinea Jakaičio, pirmiau gyveno Chicagoj. Turia svarbių reikalų. Jis pats ar kiti jį pajiztanti praneškite šiuo adresu: VINCAS JAKAITIS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

JIEŠKO PARTNERIŲ

PAIESKAU partnerio į restorano biznį, nemokantį išmokinsiu. Labai gera vieta, gausi pigiai pirkti, pusę biznio ar ba visą. Priežastį patirsit ant vietos. 2227 Calumet Ave.

IVAIRUS SKELBIMAI

BAGDONAS BROS.

MOVING, EXPRESSING & COAL
PIANO MOVING EXPERTS
Long distance handling.
Turime daug metų patyrimą.
3406 So. Halsted St.
Phones: Yds 3408 — Blvd. 1969 res.

Tel. Yards 7282
BRIDGEPORT PAINTING
& HDW. CO.
Malevojam ir popieruojam. Užlaikam malevą, popierą, stiklus ir t. t.
3149 So. Halsted St.
J. S. RAMANCIONIS, Prez.

Tel. Lafayette 5153-6438
RUBIN BROS.
NAMU STATYTOJAI
3804 So. Kedzie Ave.
CHICAGO

Mes pardudame oisello kainomis visiems. Dasižinokite pas mus apie juų plumbingą ir namų apšildymo reikmesias.
PEOPLES PLUMBING & HEATING SUPPLY CO.
490 Milwaukee Av. Haymarket 1018
461 N. Halsted St. Haymarket 4221

Tel. Yards 6728
Ar žadi Muvinties —
Gal Reikia Anglių?
Muvinam visokius furnišius ir pianus. Patyrimas tame darbe 12 metų. Aprupinam anglis ir malkomis. Pristatome malkas del bekarnių. Darbą atliekam saugiai, — telsingai ir nebrangiai. Reikalė kreipkitės.
ROKAS STEPONAS
3210 So. Emerald Avenue

PIRKIT PLUMBINGĄ PAS MUS IR SUTAUPYKIT 35%
Mes pardudame visiškos oisello kainomis.
Levinthal Plumbing Supply Co.,
1637 West Division St.,
netoli Marshallfield

IVAIRUS SKELBIMAI

KRAUTUVIŲ ĮRENGIMAI
Del grosernų, bucernių, delikatesen, restauracijų, saldainių krautuvų, keptuvų. Specialis prirengimas Sostheim's labai tvirta del keptuvės, pigiai. Pinigais arba išmokėjimu.
1912 SO. STATE STREET
ALHAMBRA STORE FIXTURE CO.

JIEŠKO DARBO

PAJIESKAU darbo į keptuvę. Galiu dirbti prie duonos ir kėksų.

J. ARMALUS
1500 So. 51st Ave.
Cicero, Ill.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

MOTERŲ INDŲ plovėjų, \$18 į savaitę. Antros viešos, \$30 į savaitę. Lovų taisytojų, \$17 į savaitę. Janitorų, 40c į valandą. Prie namų darbo, \$18 į savaitę kambarys ir valgis. Caspadinių, \$18 į savaitę. Į dirbtuves, \$16 į savaitę. Prie ška varomų mašinų operatorų, darbas nuo šėkų. Į restoranus, geros algos. Taipgi turime daug ir kitokių darbų.

SOUTH PARK EMPLOYMENT AGENCY,
4191 So. Halsted St.,
Kampas 42 St., 2 augštas

REIKIA patyrusių moterų sortavimui popierių atkarpu. Continental Paper Grouping Co.
1451 So. Peoria Str.

REIKALINGA mergina prie namų darbo į Riverside, Ill. Atsiiaukite greitai. Justin Mackiewicz, 2342 So. Leavitt St. Canal 1678 ar Riverside 291 W

PATYRUSIŲ OPERATORŲ
Prie Singer siuvamų mašinų, automobilių dirbtuvėje. Nuolat darbas ir gera pradžia alga.

Atsiiaukite
ERO MANUFACTURING CO.
2240 Ogden Ave.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKIA 2-jų PARDAVĖJŲ patyrusių apie pardavimą namų ir žemės. Geistina, kad turėtų savo automobilį ir ne tingėtų dirbti, nes uždarbis yra geras. Darbas pastovus ir gera ateitis. Atsiiaukite
2221 W. 22nd St.
F. G. Young Salesmanager

REIKALAUJAM patyrusių pardavėjų; pardavinėti rakančius, pečius, pianus ir tt. Gera mokestis ir pastovus darbas. Atsiiaukite
PEOPLES FURNITURE CO.
1922 So. Halsted St.

LIETUVIAI angliskai kalbant, 17—30 metų, mes duosime jums darbą, už \$18—40 į savaitę, prie geležinkelio telegrafų, patyrę gauna \$165 į mėnesį ir daugiau. Patyrimas nereikalingas, veikit greit. Adara vakarais, 220 So. Saate St., Room 1430.

REIKALINGAS antrankis duonekypis, turi but patyręs tame darbe. Kreipkitės po pietų. 11926 S. Halsted St.
Tel. Pullman 5444

REIKALINGAS žmogus prie išvežiojimo rakančių; gera alga ir pastovus darbas. Atsiiaukit į Peoples Furniture Co.
1922 So. Halsted St.

PAIESKAU darbininkų prie rooming house, ir lonė room dirbti naktimis. Gnuolis ir valgis, mokestis pagal sutarties.
1464 Indiana Ave.

RAKANDAI

PARSIDUODA formišiai 2 kambarių, geram stovyje, parduosiu pigiai. Galima gauti ir kambarius parduodavojimui.
Atsiiaukite
1714 So. Union Ave.
1 rear

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI restaurantas, geroje vietoje, pigi randa, geras lysas, \$100 į dieną.
Atsiiaukite:
151 W. 63 St.

PARDAVIMUI

800 GROJIKLIS PIANAS
Moderniški keisai, gerame padėjime, parduosiu už \$130 cash arba \$10 į mėnesį, šu plačiu benčium, 1031 roleliai.
2332 W. Madison St.

PARDAVIMUI bucernė, grosernė, daržovių krautuvė, geroje vietoje, ilgas lysas, gerame padėjime.
Atsiiaukite:
8256 So. Halsted St.

PARDAVIMUI —
Barbernė ir pulruimis, lietuvių distrikte.
Atsiiaukite:
3601 Emerald Ave.

BRIGHTON PARK

Pardavimui grosernė, vaisių, daržovių krautuvė, randasi labai geroje lietuvių kolonijoje.
4127 Archer Avenue

PARSIDUODA ice cream, saldainių, cigarų ir kitų smulkmenų krautuvė. Lietuviais apgyventa apielinkė.
1437 So. 49th Ct. Cicero, Ill.

PARDAVIMUI pigiai ice cream parlor. Yra 4 kamb. gyvenimui. Biznis išdirbtas per kelioliką metų. Priež. pardavimo patirsit ant vietos.
6706 S. Ashland Ave.
Phone Prospect 8466

KAS NENORITE turčiams vergauti, imkit šį biznį, o neturėsit bos ant savo galvos. Tai yra mokyklos daktai, groserio ir visokių smulkmenų. Prieš mokyklą, sena vieta; daugiau patirsit ant vietos.
Atsiiaukite
3518 So. Wallace St.

EXTRA

Oras atvėso, stengkimes kuogreičiausiai į biznį, biznis tai nepaprastas darbas. Mainau gerą ir seną bucernę ir grosernę į 2 ar 4 pagyvenimų namą, neskiriant į medinį ar murinį, ir ne skiriant miesto dalies. Pasiiskubinkit. S. Markunas, 11930 S. Lowe Av. Tel. Pullman 5089.

PARDAVIMUI grosernė ir bucernė. Geras biznis ir geroje apielinkėje. Parduosiu nebrangia kaina.

P. H. BAUMGORTEN,
4106 W. 63 St.

PARDAVIMUI grosernė, gera vieta del bucernės. Priežastį pardavimo, patirsit ant vietos.
3000 W. Pershing Rd.

PARDAVIMUI iš dviejų biznių vienas; delikateson krautuvė, o antra ice creaminė, nepraleiskit geros progos atvažiuoti apžiūrėti. Priežastis, negaliu dviejų biznių apdirbti.
13543 So. Indiana Ave.
arba 3 W. 137 St.,
Riverdale, Ill.

PARDAVIMUI didelė melžiama karvė, geros veislės, duoda po 15 kvortų pieno į dieną. Priežastis pardavimo, neturiu kur laikyti.
Atsiiaukite
12102 So. Edbrooke Ave.
Kensington.

PARDAVIMUI grosernė, nesvaiginamų gėrimų, cigarų, kėndžių ir smulkmenų krautuvė. Pigi randa ilgas lissas, 4 kamb. gyvenimui.
5702 So. Racine Ave.

NAMAI-ZEME

PARDAVIMUI arba rendai murinis namas 6616 So. Maplewood Ave., 6-6 rūmų, karštu vandeniu apšildymas, Keovne boileris, Mullir sistemos, vėliausias mados įrengimas. Miegamieji porčiai, geležies konstrukcijos. Atidara del pažiūrėjimo. Raktas
6618 So. Maplewood Ave.
Phone Normal 5167

PARDAVIMUI 3 augstų murinis namas, lotas 25x125, turi but parduotas iš priežasties persikraustymo į didesnę namą. Šviesus iš visų pusių, garu šildomas, netoli elevatorio ir gatvėkarių, gali but vartojamas del dirbtuvės arba perdirbtas flatus. Nupirksit už geriausį pasiulymą. Nereikia turėti daug pinigų. Atsiiaukite:
2144 So. Troy St.

NAMAI-ZEME

PARDAVIMUI 3 lotai, prie Talman Ave. į pietus nuo Archer Ave. Kainavo \$3000 parduosiu už \$1800. Gatvės istaitytos ir apmokėtos. Consumers Flour and Cerial Company, 127 N. Dearborn St.

IŠPARDAVIMAS SAVASČIŲ PUIKIOJE NORTH SIDE
Sena medžių auginimo įstaiga išparduos 97 medelais augusius lotus, netoli elevatorio stoties, golf, bulvaru, akro kaina \$995, išmokėjimais, puius investentas. Kreipkitės į Naujienu, 1739 So. Halsted St., Box 608.

BARGENAS — PUSDYKIAI
Wentworth, netoli Garfield Blvd., 2 augstų murinis, krautuvė ir 5 kambariai augstai, yra vana ir elektra, medinė cottage ir 2 karų garažas iš užpakalio. Nupirksite už geriausį greitą pasiulymą.
Tel. Wellington 3814

MORTEGEČIAI-PASKOLOS

ANTRI MORGICIAI
Suteikiami ant 6% palukų. Taipgi paimame Trečius Morgicius ir kontraktus.
INTERNATIONAL INVESTMENT CORPORATION
3804 South Kedzie Ave.,
Lafayette 6738

GREITAS PATARNAVIMAS
Del visokių rūšių automobilių paskola už juų karą, ar juų su juo važinėsite arba pas mus padėsite. Notos perfinansuojamos. Mūsų vieta atdara diena, vakare ir nedėlioj.

CHICAGO MOST CONVENIENT FINANCING
1837 So. Michigan Ave.
Tel. Calumet 3267 arba 3276
J. WOLF

MOKYKLOS

VALENTINE DRESSMAKING COLLEGE

Kursai Designing, Dressmaking, skrybėlių dirbimo ir siuvimo. Klešos diemonis ir vakarais. Atsiiaukite, rūšykite arba telefonuokite del tolimesnių informacijų.
2407 W. Madison, Chicago, Ill.
Phone Seeley 1643
M. E. HUTFILZ, Manager

ANGLU KALBA

Yra labai svarbu mokėti kiekvienam gyvenančiam šioje šalyje. Kurie kalba gerai angliskai visur turi pasisekima ir pirmoje. Anglų kalbos, aritmetikos, knygvedystės, pilietybės ir daug kitų dalykų gali lengvai ir greitai išmokti pagal naują būdą mokimo Leveskio Mokykloje klesose ir per laiškus (correspondence). Platesnių paaiškinimų klausk asmeniškai arba laišku.

LEVESKIS' SCHOOL
Preparatory and Commercial
3301 So. Halsted St., Chicago, Ill.
(kamp. 33-čios gatv., 2-ros lubos)

COYNE

Praktiškas, asmeninis mokymas. Be knygų. Nereikia didelio mokslo arba patyrimo.
UŽDIRBSITE KOL MOKINSITĖS
Elektrikos Ekspertai Uždirba Nuo \$60 iki \$200 į Saviatę

Pilnas kursas į trumpą laiką. Klešos diemonis ir vakarais. Ateikite arba rūšykite, gausite DYKAI KNYGUTĘ su 151 elektro foto grafijomis. Klauskite apie du specialius DYKAI kursus.
COYNE ELECTRICAL SCHOOL
1300-10 W. Harrison Street
Chicago, Ill., Dept. L16

Praktiškos Automobilių Instrukcijos

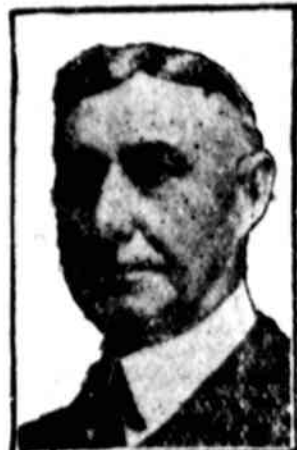
Yra svarbu del automobilių mechanikų ir šoferių. Ateikite pasirengę pradėti. Pagal mūsų naują sistemą ir asmeniską prižiūrėjimą juo išmoksite ir kelias savaites, kaip atlikti didelius darbus. Darbas kol juo mokinsitės, o kaip užbaigsite, tai dar geresnis.
Dienomis ir vakarais klesos.
FEDERAL AUTO ENGINEERING
1507 W. Madison St.

ŠTAI JUSŲ LAIME

Išmokiname Anglų Kalbos, Lietuvių Kalbos, Aritmetikos, Gramatikos, Knygvedystės, Stenografijos, ir kitų mokslų. Mūsų mokyklos nauja sistema stebėtinai greitai užbaigima pradinį mokslą į devynis mėnesius; augstesnį į dvyliką mėnesių. Amerikos Lietuvių Mokykloje jau tukstančiai lietuvių įgijo mokslus, — šiandien jie yra aisingi! Čia kiekviena žmogų kad ir silpniausio proto padaroma milžinu! Rytuosius nelaukite, ateikite šiandien pasikalbėti apie mokslų sąlygas, tas jums nieko nekainuos.

Amerikos Lietuvių Mokykla
J. P. Olekas, Mokyklos vedėjas
3106 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Pasitarkit su Specialistu

Kuomet jūs su sergiate, tai pirmutinis dalykas, kas norite gauti gerą specialistą, kad